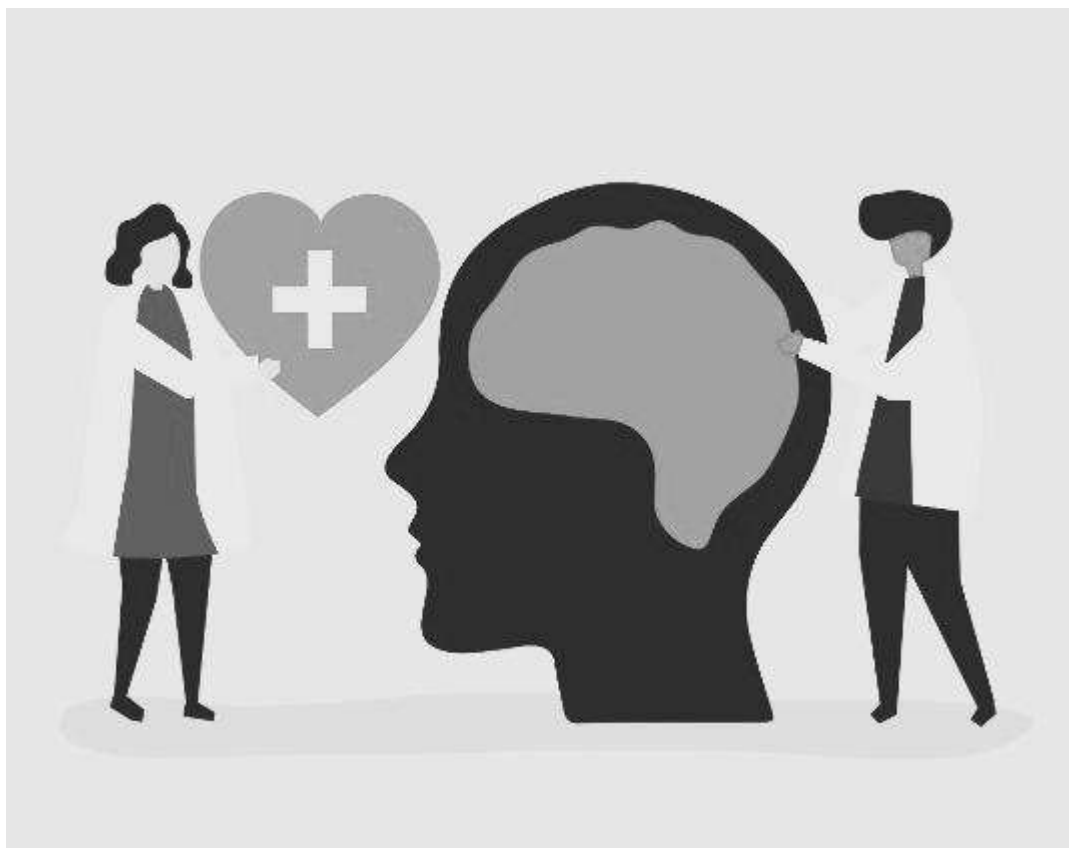

Program Sănătate
Ghidul solicitantului
Apelul

Investiții în infrastructura unităților sanitare publice cu paturi în cadrul cărora funcționează/vor funcționa centre de sănătate mintală și pentru prevenirea adicțiilor

Obiectivul de politică 4:

O Europă mai socială și mai favorabilă incluziunii, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale

Prioritatea 1:

Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară, a serviciilor oferite în regim ambulatoriu și îmbunătățirea și consolidarea serviciilor preventive

Obiectiv specific RSO4.5

Asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie sau în comunitate (FEDR)

Cuprins

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR.....	6
1.1. Preambul	6
1.2. Abrevieri	6
1.3. Glosar.....	7
2. ELEMENTE DE CONTEXT.....	12
2.1. Informații generale Program	12
2.2. Prioritatea/ Fond/ Obiectiv de politică/ Obiectiv specific	13
2.3. Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile ..	14
2.3.1. Cadrul strategic relevant aplicabil	14
2.3.2. Documente programatice	14
2.3.3. Cadrul legislativ general aplicabil.....	14
3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE	17
3.1. Tipul de apel	17
3.2. Forma de sprijin (granturi; instrumentele financiare; premii)	17
3.3. Bugetul alocat apelului de proiecte	17
3.4. Rata de cofinanțare	18
3.5. Zona/ zonele geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte	18
3.6. Acțiuni sprijinite în cadrul apelului	18
3.7. Grup țintă vizat de apelul de proiecte	19
3.8. Indicatori	19
3.8.1. Indicatori de realizare	19
3.8.2. Indicatori de rezultat	19
3.8.3. Indicatori suplimentari specifici apelului de proiecte (dacă este cazul)	20
3.9. Rezultatele așteptate.....	20
3.10. Operațiuni de importanță strategică	20
3.11. Investiții teritoriale integrate	20
3.12. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității	20
3.13. Reguli privind ajutorul de stat.....	20
3.14. Reguli privind instrumentele financiare	21
3.15. Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale	21
3.16. Principii orizontale	21
3.17. Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului).	
Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice	21
3.17.1. Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice	21
Verificarea îndeplinirii măsurilor minime de protecție a mediului se va face prin depunerea, până cel târziu în etapa de contractare, a:	22
3.17.2. Eficiența resurselor	22
3.17.3. Reducerea cantității de deșeuri/economia circulară	23

3.17.4. Creșterea performanței energetice și obținerea de energie verde pentru consum propriu din resurse regenerabile	23
3.17.5. Indicatori de monitorizare a efectelor asupra mediului	23
3.18. Caracterul durabil al proiectului.....	24
3.19. Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea, nediscriminarea și accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități	24
3.19.1. Egalitatea de șanse	24
3.20. Teme secundare	27
3.21. Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri	27
4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE	28
4.1. Data deschiderii apelului de proiecte	28
4.2. Perioada de pregătire a proiectelor	28
4.3. Perioada de depunere a proiectelor	29
4.3.1. Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte	29
4.3.2. Data și ora închiderii apelului de proiecte	29
4.4. Modalitatea de depunere a proiectelor.....	29
5. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE	29
5.1. Eligibilitatea solicitanților și partenerilor	29
5.1.1. Cerințe privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor	29
5.1.2. Categori de solicitanți eligibili	33
5.1.3. Categori de parteneri eligibili	33
5.1.4. Reguli și cerințe privind parteneriatul	33
5.2. Eligibilitatea activităților	34
5.2.1. Cerințe generale privind eligibilitatea activităților	34
5.2.2. Activități eligibile	34
5.2.3. Activitatea de bază	35
5.2.4. Activități neeligibile	36
5.3. Eligibilitatea cheltuielilor	36
5.3.1. Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor	36
5.3.2. Categori și plafoane de cheltuieli eligibile	38
5.3.3. Categori de cheltuieli neeligibile	39
5.3.4. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte.....	40
5.3.5. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare	41
5.3.6. Finanțare nelegată de costuri.....	41
5.4. Valoarea minimă și maximă eligibilă/ nerambursabilă a unui proiect.....	41
5.5. Quantumul cofinanțării acordate	41
5.6. Durata proiectului.....	41
5.7. Alte cerințe de eligibilitate a proiectului	41

5.7.1.	Eligibilitatea proiectului (tipuri de proiecte, stadiul proiectului, evitarea dublei finanțări, contribuția la obiectivul specific)	42
5.7.2.	Sustenabilitatea investiției	43
5.7.3.	Inovarea și calitatea proiectului propus	43
6.	INDICATORI DE ETAPĂ	44
7.	COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE	45
7.1.	Completarea formularului cererii.....	45
7.2.	Limba utilizată în completarea cererii de finanțare	46
7.3.	Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare	46
7.4.	Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii	47
7.5.	Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare.....	48
7.6.	Anexele și documente obligatorii la momentul contractării	49
7.7.	Renunțarea la cererea de finanțare	50
8.	PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR.....	50
8.1.	Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare	50
8.2.	Conformitate administrativă – DECLARAȚIA UNICĂ.....	50
8.3.	Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+).....	51
8.4.	Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară	51
8.5.	Aplicarea pragului de calitate.....	52
8.6.	Aplicarea pragului de excelență	53
8.7.	Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare.	53
8.8.	Contestații	53
8.9.	Contractarea proiectelor	54
8.9.1.	Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitatea	54
8.9.2.	Decizia de acordare/ respingere a finanțării	55
8.9.3.	Definitivarea planului de monitorizare a proiectului	56
8.9.4.	Semnarea contractului de finanțare /emiterea deciziei de finanțare	56
9.	ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE	56
10.	ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL	57
11.	ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES	58
11.1.	Rapoartele de progres	58
11.2.	Vizitele de monitorizare	59
11.3.	Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare	59
12.	ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR.....	60
12.1.	Mecanismul cererilor de prefinanțare	61
12.2.	Mecanismul cererilor de plată	61
12.3.	Mecanismul cererilor de rambursare.....	61
12.4.	Graficul cererilor de prefinanțare/ plată/ rambursare	61
12.5.	Vizitele la fața locului.....	62

13. MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI	62
13.1. Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului.....	62
13.2. Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)	63
14. ANEXE la GS.....	63
▶ Anexa nr. 1: Criterii de evaluare tehnică și financiară	63
▶ Anexa nr. 2: Definiții și mod de calcul indicatori	63
▶ Anexa nr. 3: Lista de cheltuieli eligibile și neeligibile.	63
▶ Anexa nr. 4: Declarația unică.....	63
▶ Anexa nr. 5: Acordul de parteneriat.....	63
▶ Anexa nr. 6: Tabel centralizator pentru documente ce dovedesc dreptul de proprietate/ administrare/ suprafață/concesiune/folosință	63
▶ Anexa nr. 7: Grila de analiză a conformității studiului de fezabilitate pentru obiective de investiție (SF) 63	63
▶ Anexa nr. 8: Grila de analiză a conformității documentației de avizare a lucrărilor de intervenții (DALI) 63	63
▶ Anexa nr. 10: Grila de analiză a conformității proiectului tehnic de execuție (PTE).....	63
▶ Anexa nr. 11: Grila de verificare a eligibilității cererilor de finanțare	63
▶ Anexa nr. 12: Indicatorii de etapă.....	63
▶ Anexa nr. 13: Plan de monitorizare.....	63
▶ Anexa nr. 14: Condiții specifice ale contractului de finanțare	63
▶ Anexa nr. 15: Tabel corelare buget-activități-resurse	63

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR

1.1. Preambul

Acest document prezintă condițiile necesare pentru depunerea cererilor de finanțare pentru viitoarele proiecte de investiții în infrastructura unităților sanitare publice cu paturi în cadrul cărora funcționează/vor funcționa centre de sănătate mintală și pentru prevenirea adicțiilor.

Aspectele cuprinse în acest document, ce derivă din conținutul Programului Sănătate (PS) și modul său de implementare, vor fi interpretate exclusiv de către Autoritatea de Management pentru Programul Sănătate (AM PS), cu respectarea legislației în vigoare.

Vă recomandăm ca, înainte de a începe completarea cererii de finanțare, să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile prezentate în acest document și anexele aferente acestuia, precum și toate prevederile din Programul Sănătate și să vă asigurați că ați înțeles toate aspectele legate de specificul intervențiilor finanțate din PS.

Vă recomandăm ca, până la data limită de depunere a cererilor de finanțare în cadrul prezentului apel, să consultați periodic pagina de internet a Programului Sănătate <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/autoritatea-de-management-pentru-programul-sanatate/programare-ghiduri/> pentru a urmări eventualele modificări ale condițiilor de finanțare, precum și alte orientări/comunicări/clarificări pentru accesarea fondurilor în cadrul Programului Sănătate.

În perioada în care apelul este deschis, pot fi solicitate clarificări în legătura cu aspecte legate de prezentul ghid, la adresa de e-mail helpdesk.apelurisanatate@mfe.gov.ro. Autoritatea de management va furniza un răspuns la acestea în termen de 10 zile lucrătoare, începând cu ziua următoare primirii solicitării de clarificare. Pentru a respecta acest termen, nu vor fi luate în considerare clarificările solicitate cu 5 zile înainte de închiderea apelului.

Având în vedere faptul că, cel mai probabil, există mai multe apeluri active în același timp, este necesar ca în cuprinsul solicitării de clarificare să menționați în mod corect denumirea apelului, astfel încât persoanele responsabile din cadrul AM să poată furniza un răspuns corect și la timp pentru solicitarea dvs. Întrebările relevante și răspunsurile corespunzătoare sunt publicate periodic pe pagina de internet a Programului Sănătate.

În pregătirea cererilor de finanțare, la depunerea acestora, pe parcursul procesului de evaluare și selecție, precum și pe întreaga durată de implementare, solicitanții au obligația de a respecta legislația în vigoare la nivel național și european, inclusiv având în vedere modificările intervenite pe parcursul procesului de evaluare și selecție sau contractare a proiectelor, modificări intervenite ulterior lansării ghidului.

Identificarea unor aspecte care pot îmbunătăți procesul de evaluare și selecție poate determina solicitări de documente suplimentare din partea AM PS, solicitări la care potențialii beneficiari au obligația de a răspunde. În situația în care, asupra elementelor pentru care s-au solicitat clarificări suplimentare nu se poate trage o concluzie certă, conform precizărilor din cadrul ghidului prezent cererea de finanțare va fi analizată pe baza documentelor prezentate în cadrul cererii de finanțare.

Termenele din cadrul prezentului ghid pot fi suspendate de către AM PS în cazul în care, pe parcursul procesului de evaluare și selecție, apar probleme de legalitate, regularitate, conformitate care să afecteze procesul.

Indiferent de etapa în cadrul căreia a fost respinsă o cerere de finanțare, solicitantul poate formula, în scris, conform modalității de depunere descrisă în cadrul prezentului ghid, o singură contestație pe fiecare etapă împotriva actului prin care i s-a comunicat respingerea proiectului de către AM PS.

1.2. Abrevieri

PS	Program Sănătate
----	------------------

AM PS	Autoritatea de Management pentru Programul Sănătate
BS	Bugetul de stat
CV	Curriculum Vitae
COM/CE	Comisia Europeană
CDPD	Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități
DALI	Documentația de avizare a lucrărilor de intervenții
DLRC	Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității
DNSH	Do No Significant Harm (a nu prejudicia în mod semnificativ)
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
HG	Hotărâre de guvern
MIPE	Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
mp	Metru pătrat
MySMIS2021/SMIS2021+	Sistem informatic integrat
nZEB	Near zero energy building
OCPI	Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară
OI	Organism intermediar
OUG	Ordonanță de urgență a Guvernului
OIS	Operațiuni de importanță strategică
PT	Proiect tehnic
SF	Studiu de fezabilitate
TVA	Taxa pe valoare adăugată
TFUE	Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene
UAT	Unitate administrativ teritorială
UE	Uniunea Europeană

1.3. Glosar

A	Activitate de bază în cadrul unui proiect - activitate sau pachet de activități declarate de către beneficiar ca fiind principale sau de referință pentru un proiect, care se verifică de către autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, în etapa de contractare, la momentul întocmirii planului de monitorizare a proiectului și care trebuie să respecte următoarele condiții cumulative: ○ are legătură directă cu obiectul proiectului pentru care se acordă finanțarea și contribuie în mod direct și semnificativ la realizarea obiectivelor și la obținerea rezultatelor acestuia; ○ se regăsește în cererea de finanțare sub forma activităților eligibile obligatorii specificate în Ghidul solicitantului; ○ nu face parte din activitățile conexe, așa cum sunt acestea definite în Ghidul solicitantului;
----------	---

	○ bugetul estimat alocat activității sau pachetului de activități reprezintă minimum 50% din bugetul eligibil al proiectului; Activitate conexă în cadrul unui proiect reprezintă activitatea desfășurată în scopul susținerii activităților de bază aferente proiectului și anume: activitatea de informare și publicitate (activitate obligatorie), activitatea de management de proiect, activitatea de audit al proiectului. Active corporale reprezintă terenuri, clădiri și instalații, utilaje și echipamente; Active necorporale reprezintă brevete, licențe, mărci comerciale, programe informatice, alte drepturi și active similare, precum și investiții în realizarea de instrumente de comercializare on-line a serviciilor/produselor proprii; Ajutoare/ ajutor (de stat) înseamnă orice măsură care îndeplinește cumulativ toate criteriile prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene; Apelul de proiecte reprezintă o invitație publică adresată de către autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, categoriilor de solicitanți eligibili stabiliți prin Ghidul solicitantului, în vederea transmiterii cererilor de finanțare, în cadrul uneia sau mai multor priorități din cadrul programului; Autoritatea de Management pentru Programul Sănătate - structura organizatorică din cadrul MIPE, responsabilă de gestionarea și implementarea PS și de utilizarea eficientă, efectivă și transparentă a fondurilor, îndeplinind funcțiile și rolurile prevăzute în acest sens de Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060; În prezentul ghid utilizarea sintagmei AM PS nu restricționează Autoritatea de Management pentru Programul Sănătate în utilizarea Organismelor Intermediare, cu care a încheiat Acorduri de delegare de funcții, pentru a efectua procesele de evaluare, contractare, implementare, etc. Astfel, sintagma AM PS este interschimbabilă, acolo unde este cazul, cu sintagma OI, în funcție de decizia AM PS de a delega sau de a nu delega efectuarea anumitor funcții către acestea.
C	Cererea de finanțare – document standardizat, disponibil în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, prin care este solicitat sprijin financiar în cadrul oricăruia dintre programele cofinanțate din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus și Fondul pentru o tranziție justă în perioada de programare 2021-2027, în condițiile aplicabile apelului de proiecte în care se solicită finanțare, pentru acoperirea totală sau parțială a costurilor de realizare ale unui proiect, însoțit de anexe și documentele specificate în Ghidul solicitantului aplicabil fiecărui apel de proiecte; în cadrul cererii de finanțare este prezentat detaliat proiectul, este argumentată necesitatea lui, sunt prezentate avantajele sale, planul de activități, planul de achiziții, bugetul proiectului, indicatorii de realizare și de rezultat, precum și orice alte elemente necesare, prevăzute în Ghidul solicitantului și care sunt cuprinse în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ ; Contractul de finanțare reprezintă actul juridic, cu titlu oneros, de adeziune, încheiat între autoritatea de management și beneficiar (așa cum este definit acesta la art. 2 pct. 9 din Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060), prin care se stabilesc drepturile și obligațiile corelative ale părților în vederea implementării operațiunilor; Construcție nouă cu destinație medicală - structură edificată de la zero, conform unui proiect arhitectural și tehnic specific, destinată desfășurării activităților

	medicale, cum ar fi furnizarea de servicii de diagnostic, tratament, reabilitare și îngrijire a pacienților. Aceasta trebuie să respecte toate normele sanitare, de siguranță, igienă și accesibilitate impuse de legislația în vigoare, fiind dotată cu echipamente și facilități necesare pentru asigurarea unui standard înalt de calitate a actului medical.
D	Documentație de avizare a lucrărilor de intervenții - este documentația tehnico-economică, similară studiului de fezabilitate, elaborată pe baza expertizei tehnice a construcției/construcțiilor existente și, după caz, a studiilor, auditurilor ori analizelor de specialitate în raport cu specificul investiției; Declarație unică a solicitantului/partenerului - declarație pe propria răspundere, sub incidența prevederilor legale care privesc falsul în declarații și falsul intelectual, prin care solicitantul/partenerul declară că a respectat toate cerințele pentru depunerea cererii de finanțare și îndeplinește condițiile de eligibilitate prevăzute în Ghidul Solicitantului și se angajează ca în situația în care proiectul este admis la contractare să prezinte toate documentele justificative pentru a face dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, sub sancțiunea respingerii finanțării.
E	Echipamente medicale/ dispozitive medicale – în conformitate cu definițiile din Ghidul ANAP privind bune practici pentru achiziția de dispozitive medicale (https://anap.gov.ro/web/ghid-de-bune-practici-pentru-achizitia-de-dispozitive-medicale/) (https://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2023/06/Ghid-de-bune-practici-pentru-achizitia-de-dispozitive-medicale.pdf)
G	Ghidul solicitantului - documentul asimilat celui prevăzut la art. 73 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu modificările și completările ulterioare, emis de autoritatea de management care stabilește condițiile acordării sprijinului financiar în cadrul unui apel de proiecte;
I	Imobilul este definit conform Legii nr. 7/1996 a cadastrului și a publicității imobiliare, cu modificările și completările ulterioare, prin care se înțelege terenul, cu sau fără construcții, de pe teritoriul unei unități administrativ-teritoriale, aparținând unuia sau mai multor proprietari, care se identifică printr-un număr cadastral unic; Investiția demarată reprezintă fie demararea lucrărilor de construcții în cadrul investiției, fie primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de comandă pentru echipamente sau oricare alt angajament prin care investiția devine ireversibilă, oricare are loc primul. Cumpărarea de terenuri și lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea permiselor și realizarea studiilor de fezabilitate, nu sunt considerate activități pentru demarare a lucrărilor; Indicatori de etapă - repere cantitative, valorice sau calitative față de care este monitorizat și evaluat, într-o manieră obiectivă și transparentă, progresul implementării unui proiect; în funcție de natura proiectelor, indicatorii de etapă pot reprezenta: realizarea unor activități sau subactivități din proiect, atingerea unor stadii de implementare sau de execuție tehnică sau financiară prestabilite, precum și stadii sau valori intermediare ale indicatorilor de realizare;
L	Lucrări de extindere - În sensul prezentului Ghid, lucrări asupra unor clădiri, realizate atât pe verticală, prin construirea de etaje noi, mansarde, cât și pe orizontală prin construirea unui corp anexă în continuarea clădirii existente sau pe același amplasament, care să fie legat structural și/sau funcțional de clădirea existentă (aceeași destinație și funcționare a corpului anexă condiționată de

	funcționarea construcției inițiale sau ca o completare necesară la funcționalitatea clădirii existente); Lucrări de modernizare reprezintă lucrări fizice exprimate cantitativ, calitativ și valoric, pentru ridicarea nivelului performanțelor prevăzute inițial; Lucrări de reabilitare reprezintă lucrări fizice exprimate cantitativ, calitativ și valoric, pentru readucerea acestora la nivelul tehnic prevăzut de reglementările tehnice în vigoare, pentru categoria de încadrare a lor; Lucrări de eficiență a resurselor pentru gestionarea eficientă a consumurilor de utilități publice la clădirile existente sau nou construite, inclusiv investiții în surse regenerabile pentru a obține energie verde necesară pentru consum propriu și, dacă este cazul, echipamente specifice pentru obținerea de energie verde în cogenerare.
M	MySMIS/MySMIS2021+/SMIS reprezintă sistemul informatic prin care potențialii beneficiari vor putea solicita finanțare europeană pentru perioada de programare 2021-2027;
O	„Operațiune de importanță strategică” înseamnă o operațiune care aduce o contribuție semnificativă la realizarea obiectivelor unui program și care face obiectul unei monitorizări și al unor măsuri de comunicare speciale;
P	Perioada de durabilitate reprezintă intervalul de timp în care beneficiarul trebuie să mențină investiția conform dispozițiilor art.65 alin(1) din Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060. În cadrul prezentului apel de proiecte, perioada de durabilitate este de 5 ani de la plată finală aferentă contractelor de finanțare; Programul Sănătate - reprezintă un document strategic de programare elaborat de MIPE și aprobat de Comisia Europeană, prin decizia nr. C(2022) 8934/30.11.2022 pentru aprobarea Programului Sănătate pentru perioada de programare 2021-2027, identificat prin cod CCI: 2021RO16FFPR003 care își propune ca obiectiv general îmbunătățirea accesului la servicii medicale și creșterea calității serviciilor medicale, cu modificările și completările ulterioare; Proiectul tehnic de execuție constituie documentația prin care proiectantul dezvoltă, detaliază și, după caz, optimizează, prin propuneri tehnice, scenariul/opțiunea aprobat(ă) în cadrul documentației de avizare a lucrărilor de intervenții; componenta tehnologică a soluției tehnice poate fi definitivată ori adaptată tehnologiilor adecvate aplicabile pentru realizarea obiectivului de investiții, la faza de proiectare - proiect tehnic de execuție, în condițiile respectării indicatorilor tehnico-economici aprobați și a autorizației de construire/ desființare. Principiul „a nu prejudicia în mod semnificativ” (DNSH – „Do No Significant Harm”) este definit prin Regulamentul (UE) nr. 852/2020 și se referă la modul în care o activitate se raportează la cele șase obiective de mediu (Atenuarea schimbărilor climatice, Adaptarea la schimbări climatice, Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine, Economia circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora, Prevenirea și controlul poluării aerului, apei și solului, Protecția și restaurarea biodiversității și ecosistemelor) și dacă activitatea respectivă aduce prejudicii semnificative vreunui dintre aceste obiective de mediu.
S	Solicitant - persoana juridică de drept public ori privat responsabilă cu inițierea unui proiect, respectiv care a depus o cerere de finanțare în sistemul informatic

	MySMIS2021/SMIS2021+ în cadrul oricăruia dintre programele cofinanțate din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus și Fondul pentru o tranziție justă în perioada 2021-2027; Studiu de fezabilitate este documentația tehnico-economică prin care proiectantul, fără a se limita la datele și informațiile cuprinse în nota conceptuală și în tema de proiectare și, după caz, în studiul de fezabilitate, analizează, fundamentează și propune minimum două scenarii/opțiuni tehnico-economice diferite, recomandând, justificat și documentat, scenariul/opțiunea tehnico-economic(ă) optim(ă) pentru realizarea obiectivului de investiții;
Z	Zona geografică vizată de apelul de proiecte Pentru Programul Sănătate, sunt vizate 3 tipologii de apeluri de proiecte din perspectiva zonei geografice vizate: ▶ apel de proiecte care vizează exclusiv regiuni mai puțin dezvoltate; ▶ apel de proiecte care vizează exclusiv regiunea mai dezvoltată - București Ilfov; ▶ apel de proiecte cu acoperire națională, utilitatea pentru o anumită regiune nefiind clar delimitată.

2. ELEMENTE DE CONTEXT

2.1. Informații generale Program

Programul Sănătate este un program multifond care cuprinde finanțare din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și din Fondul Social European Plus (FSE+).

Programul Sănătate este structurat pe 9 Priorități, respectiv:

- **Prioritatea 1: Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară, a serviciilor oferite în regim ambulatoriu și îmbunătățirea și consolidarea serviciilor preventive**
- Prioritatea 2: Servicii de reabilitare, paliativă și spitalizări pentru boli cronice adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației, impactului dizabilității și profilului de morbiditate;
- Prioritatea 3: Creșterea eficacității și rezilienței sistemului medical în domenii critice, de importanță strategică cu impact transversal asupra serviciilor medicale și asupra stării de sănătate;
- Prioritatea 4: Investiții în infrastructuri spitalicești;
- Prioritatea 5: Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical;
- Prioritatea 6: Digitalizarea sistemului medical;
- Prioritatea 7: Măsuri care susțin domeniile oncologie și transplant;
- Prioritatea 8: Sprijin pentru abordarea deficitului de forță de muncă și de competențe-cheie în domeniul sănătății, legat de tehnologiile digitale, biotehnologii și serviciile conexe;
- Prioritatea 9: Contribuția la Platforma STEP: biotehnologii și tehnologii digitale, inclusiv servicii asociate în sectorul sănătății.

Informații suplimentare privind PS pot fi consultate accesând următorul link: <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/autoritatea-de-management-pentru-programul-sanatate/>

Sănătatea mintală reprezintă o prioritate la nivel european datorită incidenței crescute a tulburărilor de sănătate mintală în rândul cetățenilor și a consecințelor determinate de faptul că nu au fost depistate la timp aceste tulburări. O sănătate mintală bună este importantă în fiecare etapă a vieții noastre, din copilărie și până la maturitate. Organizația Mondială a Sănătății denumesc sănătatea mintală acea „stare de bine în care individul își poate defini propriile abilități, poate face față factorilor de stres în condiții normale de viață, poate fi productiv și este capabil să contribuie la dezvoltarea comunității din care face parte”. De asemenea, OMS subliniază că starea de bine a ființelor umane este cuprinsă în manifestarea abilităților lor, în capacitatea de a face față stresului în condiții normale de viață, de muncă productivă și contribuția în comunitatea lor. Cu toate acestea, diferențele culturale, evaluările subiective și teorii profesionale concurente pot aduce puncte de vedere diferite a modului de definire și abordare a conceptului de „sănătate mintală”. O persoană care are probleme de sănătate și comportament se poate confrunta cu stresul, depresia, anxietatea, probleme de relație, durere, dependență, ADHD sau dificultăți de învățare, tulburări de dispoziție, sau alte probleme psihologice. Problemele de sănătate mintală afectează în mod diferit grupurile de populație, depresia fiind mai răspândită în rândul femeilor și al grupurilor de populație cu venituri și niveluri de educație mai mici.

În continuare, în UE, problemele de sănătate mintală au devenit un aspect problematic major de sănătate publică și o preocupare economică și socială în întreaga UE.

Totuși, în sondajul Eurobarometru privind sănătatea mintală din octombrie 2023, s-a subliniat necesitatea de a acționa în acest domeniu. Aproape jumătate dintre respondenți (46 %) s-au confruntat în ultimele douăsprezece luni cu o problemă emoțională sau psihosocială, cum ar fi stările de depresie sau anxietate. Unul din doi cetățeni care s-au confruntat cu o problemă de sănătate mintală nu a solicitat ajutor de specialitate.

Deja înainte de pandemia de COVID-19, 1 din 6 cetățeni din UE suferea de probleme de sănătate mintală, ceea ce reprezintă un cost de 4 % din PIB. Costurile totale legate de problemele de sănătate mintală este estimat la peste 4 % din PIB (peste 600 de miliarde EUR) în cele 27 de țări ale UE și Regatul Unit (raportul

„Health at a Glance Europe” din 2018). Raportul „Health at a Glance” din 2022 a arătat că aproape unul din doi tineri europeni vorbește de nevoi nesatisfăcute în materie de îngrijire a sănătății mintale, iar ponderea tinerilor care prezintă simptome de depresie a crescut de peste două ori în mai multe țări ale UE în timpul pandemiei.

Prin urmare, este necesar să se continue investițiile în reformele legate de sănătatea mintală și sistemele de sănătate, inclusiv în forța de muncă din acest sector, și să se pună capăt stigmatizării și discriminării în domeniu.

În 2021, 3,1 milioane de pacienți internați cu tulburări mintale și comportamentale au fost externați din spitalele din statele membre ale UE pentru care sunt disponibile date.

Grupurile vulnerabile includ: persoanele care trăiesc în sărăcie; persoane neasigurate; persoanele fără adăpost sau care trăiesc în locuințe supraaglomerate, situri colective, așezări informale sau mahalale; romi, migranți, refugiați sau persoane strămutate; minorități rasiale sau etnice; persoanele aflate în închisoare; persoanele care sunt victime ale discriminării pe motive de orientare sexuală; victimele violenței bazate pe gen; victimele criminalității și victimele traficului de persoane. Totodată, persoanele care au în familie rude cu boli psihice sunt mai predispuse la a moșteni genele responsabile de apariția acestor afecțiuni. Consumul de alcool sau de droguri în timpul sarcinii poate duce la deteriorarea sistemului nervos al copilului, acesta fiind predispus la boli mintale. Neglijarea sau abuzul în perioada copilăriei, precum și experiențele traumatice sau situațiile stresante din viața de zi cu zi pot duce la declanșarea unor afecțiuni mintale. Mai mult, anumite afecțiuni medicale cronice (diabetul) pot cauza o problemă de sănătate mintală.

Strategia UE pentru sănătatea mintală este o componentă cheie a Uniunii Europene a Sănătății, concepută pentru a aborda problemele de sănătate mintală în mod comprehensiv și coordonat. Principalele sale obiective includ promovarea bunăstării mintale, prevenția patologiei psihiatrice, asigurarea accesului echitabil la îngrijire, integrarea sănătății mintale în sistemele de sănătate, sprijinirea grupurilor vulnerabile, încurajarea cercetării și inovării și îmbunătățirea sănătății mintale la locul de muncă. Prin consolidarea sistemelor de sănătate, asigurarea echității, intensificarea cooperării între statele membre ale UE, sprijinirea redresării post-pandemie și creșterea productivității economice, această strategie contribuie semnificativ la crearea unei Europe reziliente, incluzive și mai sănătoase.

La nivelul României a fost elaborat de către [Consiliul Economic și Social studiul: Tabloul sănătății mintale în România](#), în care una dintre concluzii este aceea că *” În România există servicii de sănătate mintală (medicale, psihologice) la care au acces (gratuit) pacienții cu tulburări cronice de sănătate mintală, însă discrepanța dintre prevalența tulburărilor și accesarea serviciilor (treatment gap) este dificil de estimat în absența unor date cantitative în acest sens.”*, precum și faptul că *” serviciile conexe celor medicale- psihoterapie, evaluare consiliere psihologică- au un rol fundamental în depistarea și tratarea tulburărilor mentale.”*

Revista Politici de Sănătate *”arată că serviciile de sănătate mintală din România au fost supuse unor reforme succesive care au avut ca scop dezinstituționalizarea îngrijirii și transferarea serviciilor în medii comunitare. Deși există politici care să sprijine această schimbare, punerea temeinică în aplicare a acestora nu este încă pe deplin realizată. Inegalitățile regionale în ceea ce privește accesul la îngrijirile de sănătate mintală reprezintă o adevărată provocare. Există o mare diferență între regiuni atât în ceea ce privește distribuția paturilor în spitalele de sănătate mintală, cât și a forței de muncă din domeniu. Acest lucru este combinat cu barierele larg răspândite în ceea ce privește disponibilitatea serviciilor de sănătate mintală în ambulatoriu. Serviciile de sănătate mintală din România nu recunosc adesea rolul critic al implicării persoanelor cu depresie în deciziile privind îngrijirea acestora. Stigmatizarea și lipsa de conștientizare a depresiei în cadrul comunității prezintă obstacole suplimentare, împiedicând oamenii să solicite sprijin.”*
Sursa: <https://www.politiciidesanatate.ro/progrese-in-sanatatea-mintala-analiza-politicilor-si-a-ingrijirii-depresiei-in-romania/>

2.2. Prioritatea/ Fond/ Obiectiv de politică/ Obiectiv specific

Prezentul apel este lansat în contextul:

- ▶ **Prioritățile 1: Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară, a serviciilor oferite în regim ambulatoriu și îmbunătățirea și consolidarea serviciilor preventive**
- ▶ **Fondului European de Dezvoltare Regională** - cofinanțarea proiectelor va fi asigurată din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) (contribuția UE)
- ▶ **Obiectivului de politică 4: O Europă mai socială și mai favorabilă incluziunii, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale.**
- ▶ **Obiectivului specific: RSO4.5. Asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie sau în comunitate (FEDR).**
- ▶ **Acțiunii d. investiții în infrastructura publică a unităților sanitare/ altor structuri medicale publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu/ acordă asistență medicală ambulatorie**

2.3. Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile

2.3.1. Cadrul strategic relevant aplicabil

Domeniul sănătății, obiectiv de interes social major, este abordat specific în multiple documente strategice:

- ▶ Strategia Națională de Sănătate 2023-2030¹;
- ▶ Master planurile regionale de servicii de sănătate²;
- ▶ Plan General Regional de Servicii Sanitare 2021-2027³
- ▶ Plan de acțiune sănătatea mintală 2024-2029

2.3.2. Documente programatice

- ▶ Program Sănătate - disponibil la următorul [link](#).
- ▶ Acordul de parteneriat 2021-2027 - disponibil la următorul [link](#).

2.3.3. Cadrul legislativ general aplicabil

Legislație generală

- ▶ Regulamentul (UE) nr. 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Regulamentul (UE) nr. 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Regulamentul (UE) nr. 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);

¹ aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1.004/2023 privind aprobarea Strategiei naționale de sănătate pentru perioada 2023—2030;

² <https://ms.ro/ro/informatii-de-interes-public/noutati/ministerul-s%C4%83n%C4%83t%C4%83C8%9Bii-a-finalizat-masterplanurile-regionale-de-servicii-de-s%C4%83n%C4%83t%C4%83tate/>

³ <https://andis.gov.ro/1/programe-si-strategii/>

- ▶ Regulamentul (UE, EURATOM) nr. 2020/2093 al Consiliului din 17 decembrie 2020 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2021 - 2027;
- ▶ Directiva 2006/54/CE privind punerea în aplicare a principiului egalității de șanse și al egalității de tratament între bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de muncă (reformă);
- ▶ Directiva (UE) 79/7 privind aplicarea treptată a principiului egalității de tratament între bărbați și femei în domeniul securității sociale;
- ▶ Directiva UE 2000/78/CE de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă;
- ▶ Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități adoptată la 13 decembrie 2006 de către Adunarea Generală a ONU, publicată în Monitorul Oficial nr. 792/26.11.2010;
- ▶ Directiva (UE) 43/2000 a Consiliului din 29 iunie 2000, de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică;
- ▶ Hotărârea Guvernului nr. 52/2018 privind organizarea și funcționarea Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 2.041 din 25 mai 2023 pentru aprobarea modelului contractului de finanțare prevăzut la art. 14 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare ;
- ▶ Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 1.777 din 3 mai 2023 privind aprobarea conținutului/ modelului/ formatului/ structurii-cadru pentru documentele prevăzute la art. 4 alin. (1) teza întâi, art. 6, alin. (1) și (3), art. 7 alin. (1) și art. 17 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027;
- ▶ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 122/2020 privind unele măsuri pentru asigurarea eficientizării procesului decizional al fondurilor externe nerambursabile destinate dezvoltării regionale în România, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Hotărârea Guvernului nr. 936/2020 pentru aprobarea cadrului general necesar în vederea implicării autorităților și instituțiilor din România în procesul de programare și negociere a fondurilor externe nerambursabile aferente perioadei de programare 2021-2027 și a cadrului instituțional de coordonare, gestionare și control al acestor fonduri, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2023 privind modificarea unor acte normative în domeniul fondurilor externe nerambursabile aferente perioadei de programare 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare, aprobată prin Legea nr. 103/2024;
- ▶ Hotărârea Guvernului nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare;

- ▶ Hotărârea Guvernului nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă;
- ▶ Ordinul ministrului sănătății nr. 1408 din 12 noiembrie 2010 privind aprobarea criteriilor de clasificare a spitalelor în funcție de competență;
- ▶ Ordinul ministrului sănătății nr. 323 din 18 aprilie 2011 privind aprobarea metodologiei și a criteriilor minime obligatorii pentru clasificarea spitalelor în funcție de competență, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Legea nr. 227/2015 privind codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Hotărârea Guvernului nr. 395/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 61/2008 privind implementarea principiului egalității de tratament între femei și bărbați în ceea ce privește accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, aprobată prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Ordinul ministrului sănătății nr. 1764 din 22 decembrie 2006 privind aprobarea criteriilor de clasificare a spitalelor de urgență locale, județene și regionale din punctul de vedere al competențelor, resurselor materiale și umane și al capacității lor de a asigura asistența medicală de urgență și îngrijirile medicale definitive pacienților aflați în stare critică, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Ordinul ministrului sănătății nr. 1085 din 26 octombrie 2012 privind măsuri de organizare și funcționare a spitalelor regionale de urgență și a unităților funcționale regionale de urgență, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Legea nr. 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, republicată cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Ordonanța de urgență a Guvernului nr.147/2024 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Politici și Coordonare în Domeniul Drogurilor și al Adicțiilor, a centrelor de sănătate mintală și pentru prevenirea adicțiilor, precum și pentru modificarea unor acte normative;
- ▶ Ordinul ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației nr. 16/2023 pentru aprobarea reglementării tehnice „Metodologie de calcul al performanței energetice a clădirilor, indicativ Mc 001-2022”;
- ▶ Hotărârea Guvernului nr.65/2025 pentru aprobarea Listei unităților sanitare în cadrul cărora se organizează centre de sănătate mintală și pentru prevenirea adicțiilor;
- ▶ Ordinul ministrului sănătății nr. 1562/2025 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile centrelor de sănătate mintală și pentru prevenirea adicțiilor.

Legislație DNSH

- ▶ Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului;
- ▶ Regulamentul (UE) nr. 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088 ;
- ▶ Regulamentul Delegat (UE) 2021/2139 al Comisiei din 4 iunie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea criteriilor tehnice de examinare pentru a determina condițiile în care o activitate economică se califică drept activitate care contribuie în mod substanțial la atenuarea schimbărilor climatice sau la adaptarea la schimbările climatice și pentru a stabili dacă activitatea economică respectivă aduce prejudicii semnificative vreunui dintre celelalte obiective de mediu;
- ▶ Orientări tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027 (2021/C 373/01);
- ▶ Orientări tehnice privind aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ” în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență (2021/C 58/01);
- ▶ Legea nr. 292/2018 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului;
- ▶ Ordinul nr. 269/2020 privind aprobarea ghidului general aplicabil etapelor procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, a ghidului pentru evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier și a altor ghiduri specifice pentru diferite domenii și categorii de proiecte.

NB: În situația în care pe parcursul apelului intervin modificări ale cadrului legal, acestea vor fi direct aplicabile, fără a fi necesară modificarea ghidului. Alte modificări decât cele care rezultă din cadrul legal, de natură a afecta regulile și condițiile de finanțare stabilite prin prezentul Ghid, inclusiv prelungirea termenului de depunere/implementare, vor fi realizate prin completări sau modificări ale conținutului acestuia.

3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE

3.1. Tipul de apel

Prezentul apel este de tip **competitiv, cu termen limită de depunere**.

3.2. Forma de sprijin (granturi; instrumentele financiare; premii)

În cadrul prezentului apel de proiecte, sprijinul oferit este exclusiv sub formă de **grant**.

3.3. Bugetul alocat apelului de proiecte

Bugetul total alocat prin Programul Sănătate pentru prezentul apel este de **17.026.868 euro**, repartizat astfel:

Alocare totală pentru apelurile de proiecte euro	Regiunea de dezvoltare vizată de apel	Contribuția din partea fondurilor (contribuția UE)	Contribuția națională ⁴
14,766.992,00	Regiuni mai puțin dezvoltate	85%	15%
2.259.876,00	Regiune mai dezvoltată	40%	60%

⁴ include contribuția proprie a solicitantului

Cursul de schimb care va fi utilizat pentru stabilirea acestei valori este cursul Inforeuro aferent lunii 2025, respectiv 1 EURO = LEI. Bugetul proiectului va fi exprimat DOAR în LEI.

Există posibilitatea supracontractării conform prevederilor art. 15 alin. (1) lit. b) din OUG nr.133/2021, cu modificările și completările ulterioare, în funcție de disponibilitatea fondurilor.

3.4. Rata de cofinanțare

În cadrul prezentului apel de proiecte, pentru întocmirea bugetului cererii de finanțare se vor lua în calcul următoarele rate de finanțare funcție de regiunea de dezvoltare vizată de obiectivul de investiții:

- Pentru proiectele care vor fi localizate în **regiunile mai puțin dezvoltate**
 - ▶ **contribuția din partea fondurilor pentru acest tip de regiune** (contribuția UE - FEDR) este de 85% din valoarea totală eligibilă a proiectului.
- Pentru proiectele care vor fi localizate în **regiunea mai dezvoltată**:
 - ▶ **contribuția din partea fondurilor pentru acest tip de regiune** (contribuția UE - FEDR) este de 40% din valoarea totală eligibilă a proiectului.

Contribuția proprie din partea solicitantului/parteneriatului este în cuantum de **minim 2%** din valoarea totală eligibilă a proiectului.

Valoarea minimă admisibilă a cofinanțării proprii din partea solicitantului/parteneriatului este stabilită funcție de tipologia fiecărei entități din cadrul parteneriatului, după cum urmează:

- ▶ **entitățile finanțate integral sau parțial din fonduri publice**
 - *Instituții publice finanțate integral din venituri proprii și/sau parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale și Instituții publice finanțate integral din bugetele locale, sau instituții publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale – 2%* aplicată la valoarea eligibilă pe care o gestionează în cadrul proiectului;
 - *Ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora - 15%* aplicată la valoarea eligibilă pe care o gestionează în cadrul proiectului;

Modalitatea de participare a partenerilor la asigurarea cheltuielilor eligibile și neeligibile ale proiectului va fi stabilită în cadrul Acordului de parteneriat (Anexa nr. 5).

În cazul proiectelor depuse în parteneriat:

- ▶ contribuția proprie minimă a solicitantului/parteneriatului reprezintă o valoare obținută prin aplicarea procentului minim de contribuție proprie, la valoarea eligibilă angajată de respectivul solicitant/ parteneriat în cadrul proiectului.
- ▶ modalitatea de participare a partenerilor la asigurarea cheltuielilor eligibile și neeligibile ale proiectului va fi stabilită în cadrul Acordului de parteneriat (Anexa nr. 5).

3.5. Zona/ zonele geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte

Proiectele se vor localiza atât în regiuni mai puțin dezvoltate, cât și în regiunea mai dezvoltată din România.

3.6. Acțiuni sprijinite în cadrul apelului

În contextul prezentului apel sunt vizate **investiții de tipul construcție nouă/extindere/ modernizare/ reabilitare și dotare** (dacă este necesar) în infrastructura unităților sanitare publice cu paturi pentru înființarea/dezvoltarea **centrelor de sănătate mintală și pentru prevenirea adicțiilor**. Prin dotare se vizează inclusiv echipamente pentru digitalizare.

NB. În contextul acestei priorități nu sunt eligibile proiectele care se limitează doar la dotarea cu echipamente.

Mai multe informații despre acțiunile sprijinite și **excluderile** la finanțare pentru prezentul apel se găsesc la secțiunea **5.2. Eligibilitatea activităților**, respectiv **5.7.1. Eligibilitatea proiectului (tipuri de proiecte, stadiul proiectului, evitarea dublei finanțări, contribuția la obiectivul specific)**

3.7. Grup țintă vizat de apelul de proiecte

- ▶ Conform Programului Sănătate, în contextul prezentului ghid, grupul țintă eligibil se limitează la **unități sanitare publice cu paturi în cadrul cărora funcționează/vor funcționa centre de sănătate mintală și pentru prevenirea adicțiilor, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 65/2025 pentru aprobarea Listei unităților sanitare în cadrul cărora se organizează centre de sănătate mintală și pentru prevenirea adicțiilor.**

3.8. Indicatori

La depunerea cererii de finanțare, solicitanții vor furniza informații cu privire la contribuția propunerii de proiect la atingerea indicatorilor de program. În acest sens, vor completa și vor atașa la cererea de finanțare **Anexa nr. 2: Definiții și mod de calcul indicatori**. Valorile Țintelor indicatorilor, calculate conform **Anexei nr.2**, vor fi completate în cererea de finanțare.

3.8.1. Indicatori de realizare

Cod indicator	Denumire indicator	Tip regiune	Unitate de măsură	Definiții modalitate și de calcul	Țintă indicator/proiect
01PSO5	Unități sanitare publice sprijinite, din care: ▶ unități care furnizează servicii de sănătate mintală (CSM)	Regiune mai dezvoltată Regiuni mai puțin dezvoltate	Unități sanitare	Conform Anexei nr.2: Definiții și mod de calcul indicatori ,	1

Atenție!

Țintele menționate în cererea de finanțare trebuie să fie cel puțin egale cu cele menționate în tabelul de mai sus.

3.8.2. Indicatori de rezultat

Cod indicator	Denumire indicator	Tip regiune	Unitate de măsura	Definiții modalitate și de calcul	Ținte minime indicator proiect
01PSR7	Număr anual de prezentări în unitățile care furnizează servicii de sănătate mintală (CSM)	Regiuni mai puțin dezvoltate Regiune mai dezvoltată	prezentări/an	Conform Anexei nr.2: Definiții și mod de calcul indicatori	2303

Atenție!

Țintele menționate în cererea de finanțare trebuie să fie cel puțin egale cu cele menționate în tabelul de mai sus.

3.8.3. Indicatori suplimentari specifici apelului de proiecte (dacă este cazul)

În cadrul prezentului apel vor fi avuți în vedere indicatorii suplimentari de la *secțiunea 3.17.5 Indicatori de monitorizare a efectelor asupra mediului*. Aceștia vor fi avuți în vedere în mod obligatoriu exclusiv în procesul de monitorizare fiind prevăzuți în rapoartele de monitorizare la nivel de proiect.

3.9. Rezultatele așteptate

În cadrul apelului de proiecte sunt așteptate următoarele rezultate:

- Construcție / reabilitare/ modernizare/ extindere și dotare (după caz) a unităților sanitare publice cu paturi în cadrul cărora funcționează/vor funcționa centre de sănătate mintală și pentru prevenirea adicțiilor.

3.10. Operațiuni de importanță strategică

Prezentul apel de proiecte nu vizează investiții de importanță strategică.

3.11. Investiții teritoriale integrate

Prezentul apel de proiecte nu vizează investiții teritoriale integrate.

3.12. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității

Prezentul apel nu vizează aplicarea mecanismului DLRC.

3.13. Reguli privind ajutorul de stat

Intervențiile prevăzute de prezentul apel nu fac obiectul ajutorului de stat.

Justificare

Această investiție este destinată unităților sanitare publice cu paturi în cadrul cărora funcționează/vor funcționa centre de sănătate mintală și pentru prevenirea adicțiilor, urmărind un obiectiv social, susținut de principiul **solidarității**, care funcționează sub supravegherea statului, finanțat direct din contribuții de asigurări sociale și alte resurse de stat și care furnizează servicii gratuite pe baza acoperirii universale.

Prin acest tip de investiții se urmărește cu predilecție o mai bună distribuție a infrastructurii de sănătate între regiuni și județe, a serviciilor de sănătate mintală, crescând, astfel, accesul populației la servicii medicale preventive de calitate, creșterea eficienței serviciilor medicale și a recuperării psihice a pacienților care au suferit de diverse afecțiuni. Prin urmare, reabilitarea trebuie instituită cât mai curând posibil, pentru a asigura desfășurarea unei vieți normale persoanelor vulnerabile. Metodele de reabilitare diferă de la o persoană la alta, însă au același scop și anume: dobândirea unui status funcțional, care să ofere independență și ajutor minim din partea celorlalte persoane; acomodarea fizică și psihică a persoanei cu schimbările determinate de boală și integrarea corespunzătoare în familie și comunitate.

Conform prevederilor legale în vigoare, Centrele de sănătate mintală și pentru prevenirea adicțiilor oferă servicii medicale de specialitate de sănătate mintală de complexitate medie pentru populația din zona respectivă sau din zonele învecinate. Serviciile au impact local și nu se încadrează în definiția ajutorului de stat. Dezvoltarea acestor servicii nu determină, în niciun caz, un risc de denaturare a concurenței. Ele sunt

adresate populației generale și, în particular, populației vulnerabile. Dezvoltarea acestor servicii nu determină, în niciun caz, un risc de denaturare a concurenței, deoarece vor fi prioritizate unitățile sanitare publice din zone mai puțin dezvoltate care nu au beneficiat de astfel de investiții în ultimii ani și care nu îndeplinesc toate standardele prevăzute de legislație. În plus, serviciile au impact local, fiind accesate în principal de populația din zona respectivă.

În plus, este de menționat că principalul obiectiv al centrelor de sănătate mintală și pentru prevenirea adicțiilor este de a oferi asistență medicală accesibilă necesară pentru persoanele care locuiesc în regiunea respectivă și zonele adiacente. Măsurile de sprijin au fost analizate în raport cu criteriile care ar trebui îndeplinite cumulativ, prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din TFUE (existența unor resurse ale statului sau exercitarea de puteri discreționare ale statului referitor la utilizarea unor resurse financiare, a caracterului selectiv, a avantajului economic în favoarea entității beneficiare a măsurii de sprijin și potențialul măsurii de sprijin de a afecta comerțul între statele membre), pentru a determina dacă măsurile constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

Concluzia analizei a fost că investițiile în unitățile sanitare publice cu paturi în cadrul cărora funcționează/vor funcționa centre de sănătate mintală și pentru prevenirea adicțiilor **au un impact local/regional și, ca urmare, nu au potențialul de a afecta comerțul între statele membre**. De asemenea, serviciile care vor fi oferite de structurile extinse/ modernizate/ reabilite/nou construite și, dacă este cazul, dotate, vor fi servicii de calitate similară cu cele din alte țări ale Uniunii Europene și, prin urmare, nu sunt în măsură să atragă cetățeni din alte state ale UE.

Având în vedere că unul dintre criteriile care definesc o măsură de ajutor de stat nu este îndeplinit, respectiv ***măsura nu are potențialul de a afecta comerțul între Statele Membre***, se consideră că aceasta nu implică ajutor de stat.

3.14. Reguli privind instrumentele financiare

Prezentul apel de proiecte nu vizează utilizarea instrumentelor financiare, iar forma de sprijin este acordată sub forma de grant.

3.15. Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale

În cadrul prezentului apel de proiecte nu sunt vizate acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale.

3.16. Principii orizontale

Investițiile vor asigura respectarea drepturilor fundamentale și conformitatea cu cartea drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, cu principiile orizontale privind egalitatea de gen, nediscriminarea (pe criterii de sex, rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală) și accesibilitatea în toate etapele de programare și implementare.

Aceste aspecte vor fi evaluate în cadrul procesului de evaluare și selecție conform **Anexei nr.1: Criterii de evaluare și financiară (Criteriul 6. Contribuția proiectului la respectarea principiilor privind eficiența resurselor/ imunizarea la schimbările climatice, la principiile orizontale - egalitatea de șanse, de gen și nediscriminarea** și subcriteriile aferente acestuia).

3.17. Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice

3.17.1. Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice

În toate etapele de implementare ale PS, vor fi avute în vedere considerente privind maximizarea efectelor pozitive asupra mediului pentru proiectele care urmează a fi implementate.

La nivelul tuturor investițiilor finanțate din Programul Sănătate este obligatorie respectarea principiului DNSH și a imunizării la schimbările climatice. În acest sens, solicitanții trebuie să demonstreze că proiectele depuse în cadrul prezentului apel respectă principiul de a nu prejudicia în mod semnificativ.

Informații suplimentare privind respectarea principiului DNSH, pot fi găsite la adresa: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0218\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0218(01)&from=EN).

„Imunizarea la schimbările climatice” reprezintă, în conformitate cu art. 2, pct. 42 din Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, un proces de prevenire a vulnerabilității infrastructurii la potențialele efecte pe termen lung ale schimbărilor climatice ce respectă principiul „eficiența energetică înainte de toate”, precum și faptul că nivelul emisiilor de gaze cu efect de seră generate de proiect este compatibil cu obiectivul privind neutralitatea climatică stabilit pentru 2050.

Integrarea imunizării la schimbările climatice în toate etapele proiectului este condiție de eligibilitate.

Imunizarea la schimbările climatice este un proces care integrează în dezvoltarea proiectelor de infrastructură care au o durată de viață preconizată de cel puțin cinci ani, măsuri de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare, în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 269/2020 privind aprobarea ghidului general aplicabil etapelor procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, a ghidului pentru evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier și a altor ghiduri specifice pentru diferite domenii și categorii de proiecte coroborat cu Comunicarea Comisiei Europene privind Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada

2021-2027([https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021XC0916\(03\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021XC0916(03)&from=EN)). AM PS a analizat și identificat care sunt obiectivele specifice ale programului unde este necesar a fi respectată obligativitatea de a imuniza infrastructura. Astfel, AM PS va verifica dacă măsurile de adaptare și atenuare au fost implementate de către beneficiari conform cererii de finanțare și a documentelor aferente acestora.

Suplimentar, toate intervențiile propuse prin PS au în vedere analiza și centralizatorul DNSH PS aferente programului aprobat, precum și concluziile raportului de mediu și studiului de evaluare adecvată elaborate pentru parcurgerea procedurii de evaluare de mediu pentru PS, procedură finalizată cu Avizul de Mediu nr. 100/02.09.2022(<https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2022/09/f515a6278272c6c94db36150a13bd41f.pdf>).

Verificarea îndeplinirii măsurilor minime de protecție a mediului se va face prin depunerea, până cel târziu în etapa de contractare, a:

- actului de reglementare privind derularea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului (Decizia etapei de încadrare a proiectului / Clasarea notificării emisă de autoritatea pentru protecția mediului), în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 269/2020 privind aprobarea ghidului general aplicabil etapelor procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, a ghidului pentru evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontieră și a altor ghiduri specifice pentru diferite domenii și categorii de proiecte.

3.17.2. Eficiența resurselor

Proiectele finanțate prin Programul Sănătate trebuie să descrie și să asigure o îmbunătățire a eficienței resurselor previzionate. Astfel, ca urmare a realizării investiției, se generează o reducere de costuri cu utilitățile publice relevante sau o economie de costuri aferente echipamentelor/ instalațiilor ce deservește utilitățile publice sau o reducere a consumurilor de resurse – vezi: **Anexa nr. 1: Criterii de evaluare tehnică și financiară** și **Anexa nr. 4: Declarația unică**.

3.17.3. Reducerea cantității de deșeuri/economia circulară

Investițiile finanțate în cadrul PS trebuie să asigure reducerea cantităților de deșeuri sau reutilizarea, valorificarea deșeurilor rezultate în timpul efectuării investiției sau rezultate ca urmare a înlocuirii echipamentelor medicale. – vezi Subcriteriul 6.2. Contribuția la obiectivele de mediu - reducerea cantității de deșeuri/ economia circulară/ implementarea principiilor de dezvoltare durabilă (Anexa nr. 1: Criterii de evaluare tehnică și financiară), Anexa nr. 4: Declarația unică,

3.17.4. Creșterea performanței energetice și obținerea de energie verde pentru consum propriu din resurse regenerabile

– vezi Subcriteriul 6.1. Eficiența utilizării resurselor (Anexa nr. 1: Criterii de evaluare tehnică și financiară), Anexa nr. 4: Declarația unică,

- **Pentru clădirile publice noi/ extinse**, clădirile noi vor fi clădiri al căror consum de energie din surse convenționale este aproape egal cu zero (nZEB).
- **Pentru clădirile publice existente** - la care se execută lucrări de renovare, precum și în cazul instalării/ înlocuirii/ modernizării sistemelor tehnice ale clădirilor, performanța energetică a acestora sau a unităților de clădire ce fac obiectul renovării trebuie îmbunătățită.

3.17.5. Indicatori de monitorizare a efectelor asupra mediului

Pe parcursul implementării proiectelor, AM PS/OI va monitoriza următorii indicatori (stabiliți în cadrul Raportului de mediu aferent Programului Sănătate⁵), prin care se urmărește atingerea Țintelor conform tabelului de mai jos:

Obiectiv de mediu	Indicator		Țintă
OR1 - Biodiversitate	MON 1	Ponderea clădirilor reabilite pentru care a fost realizată în prealabil verificarea prezenței cuiburilor/ adăposturilor de păsări și lilieci	100%
	MON 2	Ponderea proiectelor finanțate pentru care au fost identificate impacturi reziduale semnificative asupra habitatelor și speciilor	→ 0 %
	MON 3	Numărul situațiilor în care a fost necesară protejarea/ relocarea de cuiburi/ adăposturi de păsări și lilieci	≥ 0
	MON 4	Numărul situațiilor în care a fost necesară instalarea de adăposturi/ cuiburi artificiale	≥ 0
	MON 5	Ponderea proiectelor ce presupun iluminat artificial exterior în care au fost implementate cerințele măsurii M3 din cadrul Raportului de mediu aferent Programului de Sănătate	→100%
OR3 - Sol	MON 6	Suprafața totală de sol pierdută ca urmare a implementării acțiunilor propuse	Cât mai mică posibilă
OR4 -Apă	MON 7	Ponderea beneficiarilor acțiunilor ce includ lucrări de reabilitare în care gestionarea apelor uzate se realizează conform cerințelor legale în vigoare	→100%
OR5 - Aer	MON 8	Ponderea proiectelor în care se asigură reducerea emisiilor de poluanți atmosferici	→100%

⁵ <https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2022/07/e1265341ee7e708dbee5838bfa0ef29c.pdf>

Obiectiv de mediu	Indicator		Țintă
OR6 – Factori climatici	MON 9	Ponderea instalațiilor de frig achiziționate în cadrul PS care nu utilizează substanțe ce conduc la epuizarea stratului de ozon	→100%
OR9 - Peisaj	MON 10	Ponderea proiectelor de construcție / reabilitare a clădirilor cu destinație medicală în care au fost incluse principiile de proiectare și construcție a clădirilor verzi	→100%
OR12 - Deșeuri	MON 11	Ponderea proiectelor în care gestionarea deșeurilor din construcții și demolări poate fi integral dovedită ca fiind conformă cu cerințele legale și principiile economiei circulare	100%

3.18. Caracterul durabil al proiectului

Conform Regulamentului UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, articolul 65, investițiile efectuate în cadrul PS trebuie să aibă un caracter durabil. În acest sens, **în termen de cinci ani de la efectuarea plății finale către beneficiar**, proiectul **NU va face obiectul oricăreia dintre următoarele:**

- modificare a proprietății asupra unui element de infrastructură care conferă un avantaj nejustificat unei întreprinderi sau unui organism public;
- modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de implementare a proiectului și care ar conduce la subminarea obiectivelor inițiale ale acestuia.

În acest sens, solicitantul va semna **Declarația Unică (Anexa nr. 4)** prin care își va asuma respectarea cerințelor de mai sus.

3.19. Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea, nediscriminarea și accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități

Programul Sănătate se aliniază principiilor orizontale privind egalitatea de șanse, egalitatea de gen și accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități, așa cum sunt prevăzute în Carta drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene (Carta UE) și în Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități (CDPD).

Respectarea legislației naționale și comunitare aplicabile în domeniul egalității de șanse, nediscriminării și accesibilității pentru persoanele cu dizabilități va reprezenta criteriu de eligibilitate a proiectelor și va fi avută în vedere pe întreg ciclul de viață al proiectului, respectiv în etapa de proiectare, în analizele de situații, în identificarea grupurilor țintă, în consultare, în definirea obiectivelor și planificarea activităților, în elaborarea bugetului, instruire, comunicare, vizibilitate etc.

Respectarea acestor principii va fi reflectată și asumată de către solicitantul de finanțare prin Declarația unică (Anexa nr. 4), precum și în criteriile de evaluare tehnică și financiară conform Anexei nr. 1.

În acest sens, cererile de finanțare vor cuprinde informații cu privire la implementarea și respectarea următoarelor aspecte:

3.19.1. Egalitatea de șanse

În selectarea și retenția membrilor echipelor de proiect, solicitantul sau structurile care fac parte din parteneriat își va/ vor asuma că selecția și implicarea personalului s-a făcut într-un mod deschis, transparent și accesibil, cu pe principii de egalitate indiferent de origine socială, etnică, rasă, apartenență

la o minoritate, trăsături genetice, identitate sexuală, stare civilă, limbă, religie, convingeri politice, vârstă, context socio-economic, condamnări trecute, activitatea sau calitatea de membru în cadrul unui sindicat, dacă are sau nu pe cineva în îngrijire etc.

Pentru echipa de proiect se va detalia selecția persoanelor, prin corelarea experienței și competențelor acestora cu specificul activităților desfășurate prin proiect și a cerințelor profesionale aferente. În etapa de selecție, candidaților li se vor oferi șanse egale pentru a-și demonstra abilitățile, prin eliminarea factorilor inhibitori, a posibilelor atitudini părtinitoare și a riscurilor de discriminare.

Acțiunile prevăzute în cadrul acestui proiect vor aborda în mod orizontal asigurarea egalității de șanse și a principiului nediscriminării și pot viza inclusiv acțiuni specifice în vederea sprijinirii anumitor categorii de grup țintă cu nevoi specifice.

3.19.2. Egalitatea de gen

Prezentul apel de proiecte va asigura nediscriminarea bazată pe criteriul de sex, prin respingerea oricăror acțiuni ce ar putea avea ca efect discriminarea directă și indirectă, hărțuirea și hărțuirea sexuală a unei persoane de către o altă persoană, precum și orice tratament mai puțin favorabil cauzat de respingerea unor astfel de comportamente de către persoana respectivă ori de supunerea sa la acestea.

În același timp, constituie o încălcare a principiului egalității de gen hărțuirea psihologică, ce implică un comportament fizic, limbaj oral sau scris, gesturi sau alte acte intenționate care ar putea afecta personalitatea, demnitatea sau integritatea fizică ori psihologică a unei persoane.

În cadrul echipelor de proiect se va asigura munca de valoare egală, respectiv activitatea remunerată care, în urma comparării, pe baza acelorași indicatori și a acelorași unități de măsură, cu o altă activitate, reflectă folosirea unor cunoștințe și deprinderi profesionale similare sau egale și depunerea unei cantități egale ori similare de efort intelectual și/sau fizic.

3.19.3. Nediscriminarea

Acțiunile prevăzute în cadrul acestui obiectiv specific vor aborda în mod orizontal principiul nediscriminării și pot viza inclusiv acțiuni specifice în vederea sprijinirii anumitor categorii de grupuri țintă cu nevoi specifice.

În selectarea echipelor de proiect și a persoanelor din grupul țintă, solicitantul sau structurile care fac parte din parteneriat își va/ vor asuma că selecția personalului și a persoanelor din grupul țintă s-a făcut într-un mod deschis, transparent, oferind tuturor o șansă echitabilă și corectă în accesarea oportunităților disponibile. Prin aceasta, persoanele sau grupurile de persoane aflate în situații comparabile nu vor fi tratate mai puțin favorabil datorită unei caracteristici particulare, precum sexul lor, originea etnică sau rasială, religia sau credința, handicapul, vârsta, orientarea sexuală etc.

Toate investițiile vor respecta principiul nediscriminării și nu vor exista investiții în servicii paralele, servicii de calitate inferioară pentru anumite grupuri și/sau care să mențină sau să conducă la segregarea/izolarea grupurilor vulnerabile.

3.19.4. Accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități - obligatoriu

Prin intervențiile care se vor finanța, se va acorda o atenție specială inclusiv accesibilității persoanelor cu dizabilități sau persoanelor care întâmpină probleme de sănătate, de ex. acces neîngrădit, asigurarea rampelor de acces, marcarea traseelor de acces, mobilier și echipamente cu adaptări specifice pentru diferite tipuri de dizabilități, acces facil la investigații medicale/ spații de spitalizare, grupuri sanitare etc., în conformitate cu prevederile art. 9 – Accesibilitate, din Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități (CDPD) și cele ale legislației europene și naționale în vigoare.

Art. 9 – CDPD:

Accesibilitate

1. Pentru a da persoanelor cu dizabilități posibilitatea să trăiască independent și să participe pe deplin la toate aspectele vieții, statele părți vor lua măsurile adecvate pentru a asigura acestor persoane accesul, în condiții de egalitate cu ceilalți, la mediul fizic, la transport, informație și mijloace de comunicare, inclusiv la tehnologiile și sistemele informatice și de comunicații și la alte facilități și servicii deschise sau furnizate publicului, atât în zonele urbane, cât și rurale. Aceste măsuri, care includ identificarea și eliminarea obstacolelor și barierelor față de accesul deplin, trebuie aplicate, printre altele, la:
 - a) clădiri, drumuri, mijloace de transport și alte facilități interioare sau exterioare, inclusiv școli, locuințe, unități medicale și locuri de muncă;
 - b) serviciile de informare, comunicații și de altă natură, inclusiv serviciile electronice și de urgență.
2. Statele părți vor lua, de asemenea, măsuri potrivite pentru:
 - a) a elabora, promulga și monitoriza implementarea standardelor minime și instrucțiunilor pentru accesibilizarea facilităților și serviciilor deschise publicului sau oferite acestuia;
 - b) a se asigura că entitățile private care oferă facilități și servicii deschise publicului sau oferite acestuia țin cont de toate aspectele legate de accesibilitate, pentru persoanele cu dizabilități;
 - c) a asigura părților implicate formare pe problemele de accesibilitate cu care se confruntă persoanele cu dizabilități;
 - d) a asigura, în clădiri și în alte spații publice, semne în limbaj Braille și forme ușor de citit și de înțeles;
 - e) a furniza forme de asistență vie și intermediere, inclusiv ghizi, cititori și interpreți profesioniști de limbaj mimico-gestual, pentru a facilita accesul în clădiri și în alte spații publice;
 - f) a promova alte forme adecvate de asistență și sprijin pentru persoanele cu dizabilități în vederea asigurării accesului acestora la informație;
 - g) a promova accesul persoanelor cu dizabilități la noi tehnologii și sisteme informatice și de comunicații, inclusiv la internet;
 - h) a promova proiectarea, dezvoltarea, producerea și distribuirea de tehnologii și sisteme informatice și de comunicații accesibile, încă din fazele incipiente, astfel încât aceste tehnologii și sisteme să devină accesibile la costuri minime.

Prin proiect va fi demonstrată existența sau includerea următoarelor adaptări pentru persoanele cu dizabilități:

- ▶ adaptări pentru persoane cu diferite tipuri de dizabilități (motorii/vizuale/auditive/intelectuale) în spațiul construit (de ex. intrări, circulații orizontale și verticale, investigații medicale/spații de spitalizare/grupuri sanitare);
- ▶ achiziționarea de echipamente cu adaptări specifice pentru diferite tipuri de dizabilități;
- ▶ îmbunătățirea condițiilor de siguranță;
- ▶ alte tipuri de adaptări (de ex.: sisteme de ghidaj, adaptări de conținut informatic etc.).

Acestea sunt condiții de eligibilitate, fiind asumate ca atare în Declarația unică (Anexa 4).

Mai multe informații despre:

- ▶ *Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene* (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012P/TXT>),
- ▶ *Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități* (<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/123948>),
- ▶ *Ghidul pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a UE în implementarea fondurilor europene nerambursabile, aprobat de Guvern în data de 10 august 2022 prin Memorandum* (<https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2022/08/0289aed9bcb174a18d17d7badb94816f.pdf>),
- ▶ *Ghidul privind Reflectarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocată României în perioada 2021-2027* (<https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2020/12/8e64ffffdfaf73a0d3027d85a9746b93.pdf>),
- ▶ *Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă 2022-2027” și Planul operațional privind implementarea Strategiei, aprobate de Guvern* (https://mmuncii.ro/j33/images/Documente/MMSS/HG_490_2022_si_anexa_strategie_drepturi_pe_rs_dizab.pdf),
- ▶ *Condiția favorizantă orizontală ”Implementarea și aplicarea Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități (CDPD) în conformitate cu Decizia 2010/48/CE a Consiliului”,*
- ▶ *Condiția favorizantă orizontală ”Implementarea și aplicarea Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități (CDPD) în conformitate cu Decizia 2010/48/CE a Consiliului”,*

pot fi obținute de la nivelul **Direcției Comunicare și Cooperare Internațională** din cadrul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene și de la Autoritatea Națională privind Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități⁶ din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale.

Pe lângă criteriul de eligibilitate, în grila de evaluare tehnică și financiară proiectele sunt punctate dacă propun măsuri suplimentare față de cerințele minime legale pentru promovarea și respectarea principiilor legate de egalitatea de șanse, de gen, accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități, incluziune și nediscriminare.

3.20. Teme secundare

Nu se aplică prezentului apel.

3.21. Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri

Proiectul propus va detalia măsurile de vizibilitate, transparență și comunicare, conform cerințelor din Regulamentul (UE) de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, cu excepțiile stabilite prin H.G. nr. 873/2022 privind stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021 - 2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă.

Toate materialele destinate măsurilor de informare și publicitate aferente intervențiilor vizate de prezentul apel de proiecte vor folosi informațiile și elementele grafice obligatorii: emblema Uniunii Europene, declarația de cofinanțare, sigla Guvernului României și a Programului Sănătate.

Măsuri minime obligatorii de informare și publicitate aferente intervențiilor vizate de prezentul apel de proiecte. Activitatea obligatorie de informare și publicitate este activitate conexă în scopul susținerii activităților de bază aferente proiectului și cuprinde următoarele măsuri minime:

⁶ <https://anpd.gov.ro/web/>

- ▶ publicarea unui comunicat de presă/anunț de presă la începutul și la finalizarea proiectului pe site-ul propriu sau în orice alt mediu de comunicare cu vizibilitate mare pentru publicul larg (presă scrisă tipărită locală/regională/națională, publicații online etc);
- ▶ materiale de informare/comunicare tipărite sau tipăribile sub formă digitală (pliante, rapoarte, broșuri de informare/ povești de succes, buletine informative, cărți etc.) ce vor avea pe prima copertă setul de însemne grafice obligatorii;
- ▶ realizarea unui afiș cu dimensiunea minimă A3 sau un afișaj electronic echivalent;
- ▶ expunerea, de la începerea implementării fizice a operațiunilor care implică investiții fizice sau de la instalarea echipamentelor achiziționate, a unor plăci sau panouri permanente, clar vizibile publicului, care conțin emblema Uniunii în conformitate cu caracteristicile tehnice stabilite în anexa IX a Regulamentului UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 1060/2021 și informații privind respectivele operațiuni;
- ▶ afișarea pe site-ul oficial de internet, dacă există, și pe paginile de comunicare socială ale beneficiarului a unei scurte descrieri a operațiunii, proporțională cu nivelul sprijinului, inclusiv a scopurilor și rezultatelor acesteia, evidențiind sprijinul financiar din partea Uniunii;

Cheltuielile cu activitățile obligatorii de informare și publicitate aferente proiectului sunt eligibile în conformitate cu prevederile contractului de finanțare, fiind prevăzute în categoria cheltuieli indirecte.

Progresele obținute în implementarea proiectului vor fi comunicate AM PS/OI la adresa de e-mail comunicare.ps@mfe.gov.ro, și vor fi publicate pe pagina Programului Sănătate în secțiunea de comunicare <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/autoritatea-de-management-pentru-programul-sanatate/comunicare-2/>. Această secțiune va fi actualizată periodic de responsabilii de comunicare.

Potrivit art. 50 alin. (3) din Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, în cazul în care beneficiarul nu își respectă obligațiile ce îi revin în temeiul articolului 47 (Emblema Uniunii) sau al alineatelor (1) și (2) de la articolul 50 (Responsabilitățile beneficiarilor) și în cazul în care nu se iau măsuri de remediere, autoritatea de management aplică măsuri, cu luarea în considerare a principiului proporționalității, **anulând până la 3% din sprijinul din partea fondurilor pentru operațiunea/ proiectul în cauză**. Determinarea corecției financiare trebuie să fie proporțională cu dimensiunea proiectului și amploarea deficienței detectate.

Pentru detalii specifice privind cerințele tehnice aferente fiecărei măsuri, vă rugăm să consultați **Manualul de identitate vizuală** al Programului Sănătate disponibil la adresa <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/autoritatea-de-management-pentru-programul-sanatate/comunicare-2.>

Pentru realizarea materialelor din cadrul proiectului, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene pune la dispoziția beneficiarilor un generator de machete materiale în acord cu prevederile Ghidului de Identitate Vizuală 2021-2027 și Manualului de identitate vizuală a Programului Sănătate. Generatorul de machete este disponibil la: <https://generatormachete.mfe.gov.ro/>.

4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE

4.1. Data deschiderii apelului de proiecte

Data deschiderii apelului de proiecte este data publicării ghidului solicitantului aprobat.

4.2. Perioada de pregătire a proiectelor

Pentru pregătirea proiectelor în vederea depunerii cererii de finanțare, solicitantul de finanțare are la dispoziție perioada de la momentul publicării variantei aprobate a ghidului solicitantului până la momentul închiderii apelului de proiecte în sistemul informatic MySMIS2021.

4.3. Perioada de depunere a proiectelor

4.3.1. Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte

Sistemul informatic MySMIS2021 va permite depunerea de proiecte începând cu data de, ora 17:00.

4.3.2. Data și ora închiderii apelului de proiecte

Sistemul informatic MySMIS2021 se va închide la data de, ora 17.00.

4.4. Modalitatea de depunere a proiectelor

Cererea de finanțare, împreună cu anexele obligatorii și cu documentele suport se vor depune **exclusiv** prin sistemul informatic [MySMIS2021](#). Pentru depunerea unei cereri de finanțare este necesar să urmați pașii descriși în [manualul](#) MySMI2021.

5. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE

5.1. Eligibilitatea solicitanților și partenerilor

Prezentul apel vizează doar solicitanți și parteneri **exclusiv** din categoria **entități publice**.

Pentru a fi eligibil, solicitantul de finanțare/fiecare membru al parteneriatului, după caz:

- ▶ trebuie să aibă personalitate juridică;
- ▶ liderul parteneriatului se va identifica clar în toate documentele aferente proiectului.

5.1.1. Cerințe privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

Condițiile de eligibilitate precizate în cadrul acestei secțiuni trebuie respectate, atât de către solicitantul de finanțare (liderul de parteneriat), cât și de parteneri (acolo unde este cazul).

Pentru a beneficia de finanțare în cadrul prezentului apel de proiecte, solicitanții de finanțare (liderul de parteneriat) și partenerii (în cazul proiectelor depuse în parteneriat), trebuie să îndeplinească cumulativ, condițiile de eligibilitate precizate în Declarația unică – Anexa 4 la prezentul ghid, mai jos fiind specificate cele mai relevante:

1. Forma de constituire a solicitantului/partenerului/partenerilor

- În cadrul prezentului apel de proiecte, proiectele pot fi depuse fie individual, fie în parteneriat, constituit din entități din categoriile eligibile menționate la subsecțiunile 5.1.2 și 5.1.3, în baza unui Acord de parteneriat.

2. Solicitantul și/sau reprezentantul său legal, inclusiv partenerul și/sau reprezentantul său legal, dacă este cazul, respectă cerințele și NU se încadrează în niciuna din situațiile prezentate în Declarația Unică (Anexa nr. 4).

În cazul implementării proiectelor în parteneriat, toți membrii acestuia vor asuma și transmite Anexa nr. 4: Declarația Unică.

Solicitantul de finanțare se va asigura de evitarea dublei finanțări a activităților propuse prin proiect cu cele realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceleiași segment de infrastructură implementate prin programe operaționale sau/și prin alte programe cu surse publice de finanțare.

3. Drepturi asupra imobilului (teren/ clădire) obiect al proiectului

Solicitantul/Partenerul trebuie să dețină un drept de proprietate sau un drept de administrare/folosință/superficie/concesiune asupra imobilului care face obiectul proiectului, care să îi confere dreptul de execuție a lucrărilor de construcție/reabilitare/modernizare/extindere și dotare (după caz), inclusiv lucrări de conectare la clădiri existente, în conformitate cu legislația în vigoare - documente care vor fi depuse și verificate în etapa de contractare.

Pentru dovedirea dreptului de proprietate dreptului de administrare sunt necesare următoarele documente:

- ▶ ***Extras de carte funciară*** din care să rezulte intabularea dreptului de proprietate publică/ privată/ administrare/ superficie/concesiune și absența sarcinilor incompatibile cu investiția, în termen de valabilitate
- ▶ **Actul juridic prin care se conferă dreptul de administrare sau dreptul de superficie/concesiune/folosință** pe o perioadă estimată acoperitoare până la împlinirea a cel puțin cinci ani de la efectuarea plății finale după finalizarea proiectului pentru care se solicită finanțare
- ▶ ***Planul de amplasament vizat de OCPI pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului, plan în care să fie evidențiate numerele cadastrale (în cazul în care acestea nu sunt evidențiate în anexa la extrasul de carte funciară).***

Se poate accepta ca înscrierea dreptului de proprietate publică să fie provizorie, urmând ca, în eventualitatea semnării contractului de finanțare, beneficiarul/partenerul să finalizeze demersurile necesare obținerii înscrierii definitive a dreptului de proprietate și să facă dovada, prin transmiterea unui extras de carte funciară actualizat, într-un termen de maxim 12 luni de la data intrării în vigoare a contractului de finanțare, sub sancțiunile prevăzute în cadrul acestuia. Neîndeplinirea cerinței conduce la rezilierea de drept a contractului de finanțare.

Dacă solicitantul/partenerul va depune mai multe documente pentru dovedirea dreptului de proprietate/administrare va completa și **Anexa nr. 6: Tabel centralizator pentru documente ce dovedesc dreptul de proprietate / administrare.**

Titularul oricărui alt drept real/ creanță nu va fi admis la finanțare.

ATENȚIE!

Dacă pe parcursul perioadei de implementare a proiectului sau în perioada de valabilitate a contractului de finanțare sunt afectate condițiile de construire/ exploatare asupra infrastructurii (teren și clădire) aferente proiectului, beneficiarul are obligația contractuală de a returna finanțarea nerambursabilă acordată, precum și alte penalități, dacă este cazul, în conformitate cu prevederile contractuale.

Infrastructura (teren și/sau clădire, după caz,) ce face obiectul proiectului care implică execuția de lucrări de construcție/modernizare/reabilitare și dotare, extindere la construcțiile existente, inclusiv lucrări de conectare la clădiri existente, lucrări de construcții noi, trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- ▶ Este liberă de orice sarcini sau interdicții ce afectează implementarea proiectului;
- ▶ Nu este afectată de dezmembrăminte ale dreptului de proprietate, altele decât cele menționate în prezentul ghid;
- ▶ Nu face obiectul unor litigii în curs de soluționare la instanțele judecătorești cu privire la situația juridică a imobilului, având ca obiect contestarea dreptului invocat de solicitant pentru realizarea proiectului în conformitate cu criteriul de eligibilitate aferent;
- ▶ Nu face obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.

Nu vor conduce la respingerea cererii de finanțare din procesul de evaluare, selecție și contractare, acele limite ale dreptului de proprietate care nu sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului. (de ex. servituți legale, servitutea de trecere cu piciorul, etc). Fiecare caz în parte va fi analizat la nivelul AM PS.

În accepțiunea AM PS, servituțile care nu afectează posibilitatea realizării activităților proiectului nu vor conduce la respingerea cererii de finanțare din procesul de evaluare, selecție și contractare (de ex. servitutea de trecere, servituți legale și drepturi de uz pentru utilități).

În situația în care, pe parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, dar și în perioada de implementare, sunt sesizate anumite probleme care țin de dovedirea drepturilor reale asupra anumitor imobile/părți din imobil sau de condițiile de realizare a investițiilor proiectului, conform ghidului specific pentru proiectele prin care se realizează lucrări de construire, se va solicita un Memoriu tehnic din partea proiectantului care să stabilească dacă proiectul poate fi considerat funcțional fără acele investiții/ obiecte asupra cărora s-au constatat problemele mai sus menționate. În situația în care proiectantul argumentează în Memoriul tehnic că proiectul nu este funcțional fără acele lucrări, respectiv dacă memoriul nu este depus în termenele și condițiile pretinse de AM, proiectul va fi respins sau contractul va fi reziliat.

În situația în care proiectantul argumentează în Memoriul tehnic că proiectul este funcțional fără acele lucrări, solicitantul/beneficiarul se angajează să scoată acele lucrări în afara proiectului, prin reproiectare, dacă este cazul, și să elimine cheltuielile corespunzătoare din bugetul proiectului sau să le considere neeligibile, după caz.

Solicitantul/liderul de parteneriat sau partenerul deține dreptul de execuție a lucrărilor de construcții asupra imobilului care face obiectul proiectului, conform legislației în vigoare.

EXCEPȚIE:

Dacă împreună cu cererea de finanțare se depune autorizația de construire valabilă la data depunerii cererii de finanțare, emisă pentru solicitant sau partener, după caz, pentru obiectivul de investiții vizat de cererea de finanțare, nu este necesară și nu se solicită depunerea avizelor, acordurilor, certificatelor, autorizațiilor sau a altor documente, inclusiv cele privind regimul de proprietate/ dreptul real principal asupra imobilelor, infrastructurilor sau obiectivelor, care au stat la baza emiterii acesteia. În situația în care cererea de finanțare este selectată pentru contractare, solicitantul/partenerul are obligația să asigure valabilitatea autorizației de construire și corespondența cu obiectivul finanțat și la semnarea contractului de finanțare/emiterea deciziei de finanțare, după caz.

Fiecare caz în parte va fi analizat la nivelul AM PS, în cadrul etapei de contractare. Garanțiile reale asupra imobilelor (de ex. *ipoteca* etc.) sunt considerate incompatibile cu realizarea proiectelor de investiții în cadrul PS.

În accepțiunea AM PS, dreptul de administrare înscris în Cartea funciară în favoarea unei instituții de drept public, cu personalitate juridică și care desfășoară activități în domeniul sănătății, nu este considerat sarcină. Proiectul devine neeligibil dacă intervine un act juridic cu efecte depline (ex.: o hotărâre judecătorească definitivă) până la finalizarea perioadei de durabilitate, care să afecteze dreptul invocat de către solicitant pentru realizarea proiectului.

În ceea ce privește perioada pentru care este conferit dreptul de proprietate publică/privată sau dreptul de administrare al solicitantului/ partenerului eligibil, aceasta trebuie să fie acoperitoare pentru durata menționată la articolul 65 din Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, în vederea asigurării caracterului durabil al investiției, respectiv o perioadă de cinci ani de la data efectuării plății finale în cadrul contractului de finanțare. Această perioadă se va calcula estimativ, luându-se în considerare perioada derulării procesului de evaluare, selecție și contractare, perioada de implementare a proiectului și respectiv de efectuare a plății finale, la care se adaugă perioada de 5 ani anterior menționată. Pentru investiția propusă, solicitantul trebuie să mențină investiția realizată conform prevederilor de la punctul 3.18. Caracterul durabil al proiectului din prezentul ghid.

În conformitate cu prevederile art. 65 din Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, rambursarea efectuată pe motivul nerespectării dispozițiilor din acest articol este proporțională cu perioada de neconformitate. Aceste elemente constituie clauze contractuale.

În vederea asigurării principiului de mai sus, solicitantul va completa **Anexa nr. 4: Declarația unică** la prezentul Ghid.

5.1.1.1. Capacitatea de implementare a proiectului

5.1.1.1.1. Capacitatea operațională a solicitantului

Proiectul poate fi implementat fie de către solicitant, fie în parteneriat.

În vederea demonstrării **capacității operaționale**, se recomandă ca **solicitantul** să dețină o structură internă dedicată pentru implementarea proiectului și experți care dețin experiență relevantă pentru implementarea cu succes a acestuia.

Echipa de proiect – se recomandă să conțină cel puțin următoarele tipuri de experți:

- ▶ manager de proiect;
- ▶ experți tehnici (ex. *expert tehnic construcții* etc):
- ▶ alte tipuri de experți (ex. *experți de monitorizare; experți în achiziții publice; experți juridici; experți financiari*, responsabil cu protecția datelor); *alte categorii de experți necesari implementării proiectului*)

Managerul de proiect și experții se nominalizează încă din faza de depunere a cererii de finanțare, prin completarea secțiunilor relevante din formularul cererii de finanțare și prin încărcarea în sistemul electronic a CV-urilor în format Europass, asumate/ semnate, atașate la cererea de finanțare și a documentelor justificative din care să reiasă experiența profesională a experților, precum și calificările acestora (în format .pdf, semnate electronic), evaluatorii putând evalua experiența profesională relevantă a experților propuși precum și calificările (studiile) acestora. Pentru dovedirea experienței profesionale a experților, în cadrul CV-urilor se vor menționa proiectele în care au activat, cu indicarea în clar a perioadei de tip de la zz/ll/aaaa până la zz/ll/aaaa.

În etapa de evaluare și selecție, capacitatea operațională a solicitantului va fi evaluată prin raportare la experiența echipei de proiect - experți relevanți (*manager de proiect, experți tehnici construcții, expert medical, etc.*) cu experiență relevantă în implementarea unui proiect/ proiecte de investiții (vezi **subcriteriul 3.2 din Anexa nr. 1: Criterii de evaluare tehnică și financiară**).

NB. Se va considera experiență relevantă pentru echipa internă cea referitoare la implementarea de proiecte de investiții:

- o pentru manager de proiect o experiență dovedită de minim 5 ani în implementarea de proiect/ proiecte de investiții;
- o pentru experți tehnici construcții/expert financiar/alte tipuri de experți o experiență dovedită de minim 3 ani în implementarea de proiect/ proiecte de investiții.

5.1.1.1.2. Capacitatea financiară a solicitantului/ partenerilor

Solicitantul /acesta împreună cu partenerii are/ au capacitatea financiară de a asigura:

- o contribuția proprie la valoarea eligibilă a proiectului (conform prevederilor de la capitolul 3.4);
- o finanțarea cheltuielilor neeligibile ale proiectului, unde este cazul;
- o resursele financiare necesare implementării optime a proiectului în condițiile rambursării ulterioare a cheltuielilor eligibile;
- o resursele financiare necesare asigurării costurilor de funcționare și întreținere a investiției și serviciile asociate necesare, în vederea asigurării sustenabilității financiare a acesteia, pe perioada de durabilitate a contractului de finanțare.

Solicitantul/partenerul/partenerii se angajează prin **Anexa nr. 4: Declarația unică** să asigure contribuția proprie la valoarea cheltuielilor eligibile, precum și acoperirea cheltuielilor neeligibile ale proiectului. În acest sens, solicitantul va transmite, la depunerea cererii de finanțare, **Anexa nr. 4: Declarația unică**.

În cazul implementării proiectelor în parteneriat, toți membrii acestuia vor asuma și transmite Anexa nr. 4: Declarația Unică.

5.1.2. Categoriile de solicitanți eligibili

Se încadrează în categoria solicitanților eligibili:

- a) Unitățile sanitare publice cu paturi în cadrul cărora funcționează/vor funcționa centre de sănătate mintală și pentru prevenirea adicțiilor, conform prevederilor HG nr.65/2025 pentru aprobarea Listei unităților sanitare în cadrul cărora se organizează centre de sănătate mintală și pentru prevenirea adicțiilor;
- b) Unitățile administrativ-teritoriale, astfel cum sunt definite la art. 5 lit. pp) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare, care au în coordonare/ subordonare/ autoritate sau dețin în administrare/ proprietate unitățile de la punctul a);
- c) Primăria Municipiului București, inclusiv prin Administrația Spitalelor și Serviciilor Medicale București și sectoarele Municipiului București, definite conform prevederilor art. 5 lit. pp și mm) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, care au în coordonare/ subordonare/ autoritate sau dețin în administrare/ proprietate unitățile de la punctul a);
- d) Ministerul Sănătății, alte autorități și instituții publice centrale, inclusiv autorități și instituții publice centrale din sfera apărării, ordinii publice și siguranței naționale, respectiv a Academiei Române care au în coordonare/ subordonare/ autoritate sau dețin în administrare/ proprietate unitățile de la punctul a).

Criteriile de eligibilitate se aplică atât solicitantului, cât și fiecărui partener din cadrul acordului de parteneriat, după cum este indicat în cadrul prezentei secțiuni.

5.1.3. Categoriile de parteneri eligibili

Se încadrează în categoria partenerilor eligibili:

- a) Unitățile sanitare publice cu paturi în cadrul cărora funcționează/vor funcționa centre de sănătate mintală și pentru prevenirea adicțiilor, conform prevederilor HG nr.65/2025 pentru aprobarea Listei unităților sanitare în cadrul cărora se organizează centre de sănătate mintală și pentru prevenirea adicțiilor;
- b) Unitățile administrativ-teritoriale, astfel cum sunt definite la art. 5 lit. pp) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare, care au în coordonare/ subordonare/ autoritate sau dețin în administrare/ proprietate unitățile de la punctul a);
- c) Primăria Municipiului București, inclusiv prin Administrația Spitalelor și Serviciilor Medicale București și sectoarele Municipiului București, definite conform prevederilor art. 5 lit. pp și mm) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, care au în coordonare/ subordonare/ autoritate sau dețin în administrare/ proprietate unitățile de la punctul a)
- d) Ministerul Sănătății, alte autorități și instituții publice centrale, inclusiv autorități și instituții publice centrale din sfera apărării, ordinii publice și siguranței naționale, respectiv a Academiei Române care au în coordonare/ subordonare/ autoritate sau dețin în administrare/ proprietate unitățile de la punctul a);

În situația în care proiectul este depus de una dintre entitățile de la punctele b)-d) este obligatorie includerea în parteneriat a **unității sanitare publice în care vor fi realizate investițiile**.

Criteriile de eligibilitate se aplică atât solicitantului, cât și fiecărui partener din cadrul acordului de parteneriat, după cum este indicat în cadrul prezentei secțiuni.

5.1.4. Reguli și cerințe privind parteneriatul

Proiectul poate fi implementat fie de către un solicitant unic, fie în parteneriat cu entitățile eligibile, așa cum sunt prezentate la pct. 5.1.3.

În cadrul apelului, propunerile de proiecte pot să vizeze implementarea proiectului, fie de către solicitant, fie în parteneriat cu alte entități publice locale.

Partenerii fac parte din categoriile definite la punctul 5.1.3. de mai sus.

Alegerea partenerilor este în exclusivitate de competența entității solicitante, în calitate de lider al parteneriatului.

Pot fi selectați doar parteneri individuali, nu consorții/asociații de parteneri.

Indiferent de numărul partenerilor implicați în implementarea unui proiect, va fi semnat un singur acord de parteneriat între toți partenerii (**Anexa nr. 5: Acord de parteneriat**).

În Acordul de parteneriat se va detalia rolul fiecărui partener în implementarea proiectului, precum și bugetul alocat pentru implementarea activității/ activităților asumate de fiecare partener.

În cazul parteneriatului, dovada contribuției minime proprii se face de către entitatea/ entitățile din parteneriat care asigură această contribuție - lider și/ sau partener, după caz, în conformitate cu secțiunea 3.4 Rata de cofinanțare din prezentul ghid. Prin acordul de parteneriat se va stabili cota parte cu care va participa fiecare partener pentru asigurarea contribuției minime proprii, condiția de eligibilitate fiind aceea de a asigura la nivelul contribuția proprie conform prevederilor de la capitolul 3.4. Se va anexa documentul care atestă participarea la asigurarea contribuției minime, cu indicarea sumelor cu care participă.

5.2. Eligibilitatea activităților

5.2.1. Cerințe generale privind eligibilitatea activităților

Conform Programului Sănătate, sunt eligibile activitățile de **construcție nouă/ extindere/ modernizare/ reabilitare și dotare (dacă este necesar)** dedicate unităților sanitare publice cu paturi în cadrul cărora funcționează/vor funcționa centre de sănătate mintală și pentru prevenirea adicțiilor, conform mențiunilor de la **secțiunea 3.7. Grup țintă vizat de apelul de proiecte**.

5.2.2. Activități eligibile

Tipurile de activități eligibile – **activitate de bază** - care vor fi finanțate în contextul apelului de proiecte sunt cele care vizează:

❖ **investiții de tipul construcție nouă / extindere/ modernizare/ reabilitare și dotare (dacă este cazul):**

- ▶ în infrastructura unităților sanitare publice cu paturi în cadrul cărora funcționează/vor funcționa centre de sănătate mintală și pentru prevenirea adicțiilor, conform prevederilor HG nr.65/2025 pentru aprobarea Listei unităților sanitare în cadrul cărora se organizează centre de sănătate mintală și pentru prevenirea adicțiilor;
- ▶ **dotarea⁷ cu echipamente** are scopul de a crește gradul de accesibilitate a populației la serviciile publice de sănătate și de a îmbunătăți calitatea serviciilor publice de sănătate prestate – obiecte de inventar/ mijloace fixe necesare desfășurării activității medicale⁸, echipamente medicale, inclusiv echipamente și sisteme IT pentru digitalizarea activităților unității sanitare publice, precum și a celor aferente activităților suport⁹ pentru derularea activității medicale.

⁷ Echipamentele de funcționare (ex. centrală termică, echipamente de accesibilizare persoane cu dizabilități, lifturi etc) vor fi incluse în valoarea investiției de bază

⁸ Inclusive mobilierul aferent activității medicale (ex. paturi, dulapuri, vestiare etc)

⁹ ex. mobilier pentru activitățile suport care asigură cadrul necesar desfășurării activității medicale din corpurile administrative

Atenție!

Activități de dotare cu echipamente - trebuie justificate din perspectiva activității desfășurate de unitatea sanitară publică, precum și a personalului medical și non medical necesar funcționării acestora.

Achiziționarea de materiale consumabile nu este cheltuială eligibilă, cu excepția situațiilor în care acestea sunt aferente testării/ calibrării/ funcționalității și pentru asigurarea funcționării, pentru o perioadă limitată de timp (maxim 2 luni), a echipamentelor medicale achiziționate. În sensul prezentului ghid, valoarea dotărilor include și valoarea estimată a lucrărilor necesare funcționării /autorizării acestora, acolo unde este cazul.

Sunt eligibile și cheltuielile aferente lucrărilor/dotărilor pentru îndeplinirea standardelor de organizare și funcționare menționate în OMS nr. 1562/2025 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile centrelor de sănătate mintală și pentru prevenirea adicțiilor.

Atenție!

În contextul măsurilor de digitalizare este recomandat ca unitatea sanitară să:

- ▶ dețină un sistem IT centralizat care permite transferul de date medicale la standardul minim de interoperabilitate HL7 sau similar sau să dovedească că are implementat un astfel de sistem/ are finanțarea¹⁰ asigurată pentru implementarea unui astfel de sistem la nivelul unității sanitare sprijinite
- ▶ utilizeze sau să implementeze măsuri de digitalizare care să permită: programarea consultului și furnizarea de informații privind serviciile medicale acordate (ex. rezultatele investigațiilor medicale) sau vizează implementarea un astfel de sistem,

acestea fiind criterii de evaluare și selecție (vezi Anexa nr. 1: Criterii de evaluare tehnică și financiară).

Atenție!

În contextul măsurilor de digitalizare este recomandat ca unitatea sanitară publică să utilizeze sau să implementeze măsuri de digitalizare care să permită: furnizarea de informații privind serviciile medicale acordate (ex. rezultatele investigațiilor medicale), acesta fiind criteriu de evaluare și selecție.

Investițiile de infrastructură (*construcție nouă/reabilitare/ modernizare/ extindere*) vor avea în vedere eficiența resurselor, nu numai eficiența energetică.

În contextul prezentului apel, nu sunt eligibile proiectele care se limitează la dotarea cu echipamente (condiție de eligibilitate).

În cadrul cererii de finanțare, vor fi descrise acțiunile/ activitățile pe care solicitantul sau solicitantul împreună cu partenerii le vor derula în vederea atingerii obiectivului specific *RSO 4.5 Asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie sau în comunitate (FEDR)*, vizat prin Programul Sănătate.

Eligibilitatea unei activități nu implică în mod obligatoriu eligibilitatea cheltuielilor efectuate pentru realizarea respectivei activități. În acest sens, recomandăm și consultarea **Anexei nr.3: Lista cheltuielilor eligibile și neeligibile**.

Acțiunile previzionate trebuie să fie clare, logice, coerente și necesare pentru implementarea viitorului proiect.

Activitățile previzionate vor indica în mod clar entitatea/ entitățile (solicitantul sau solicitantul și partenerul/ partenerii) care le implementează.

5.2.3. Activitatea de bază

¹⁰ Care trebuie implementat până la finalizarea implementării proiectului supus finanțării

În accepțiunea prezentului apel prin **activitate de bază/pachetul de activități** reprezintă activitatea/ activitățile prin care se asigură realizarea investițiilor de tipul construcție nouă/reabilitare/ modernizare/ extindere și dotare (dacă este cazul) a unităților sanitare publice cu paturi în cadrul cărora funcționează/vor funcționa centre de sănătate mintală și pentru prevenirea adicțiilor. Prin dotare se vizează inclusiv echipamente pentru digitalizare. Este obligatorie derularea uneia din activitățile de construcție nouă/reabilitare/ modernizare/ extindere și dotare (dacă este cazul) și alocarea de resurse pentru acestea în bugetul eligibil al proiectului (**condiție de eligibilitate**).

5.2.4. Activități neeligibile

Prin prezentul apel de proiecte, nu sunt eligibile:

- ▶ pentru extindere/ reabilitare/ modernizare/ construcție nouă - orice activitate care vizează investiții în clădirile care sunt expertizate tehnic și încadrate în clasa I sau II de risc seismic, prin raport de expertiză tehnică, la care nu s-au executat sau se află în curs de execuție lucrări de intervenție pentru creșterea nivelului de siguranță la acțiuni seismice a construcției existente;
 - Cu derogare de la punctul anterior, se accepta extinderea pe orizontală doar pentru clădirile care sunt expertizate tehnic și încadrate în clasa II de risc seismic prin raport de expertiză tehnică, în măsura în care sunt întrunite următoarele condiții:
 - Noul corp de clădire se află la o distanță suficientă (minim 10m) care să permită o viitoare reabilitare a corpului de clădire încadrat în clasa II de risc seismic;
 - Raportul de expertiză tehnică trebuie să evidențieze faptul că tehnologia de execuție a noului corp de clădire nu afectează/influențează fundația/structura corpului de clădire încadrat în clasa II de risc seismic;
 - Raportul de expertiză tehnică trebuie să evidențieze faptul că structura pasarelei/pasajului de legătură nu afectează/influențează fundația/structura corpului de clădire încadrat în clasa II de risc seismic;
 - Raportul de expertiză tehnică trebuie să evidențieze că execuția pasarelei/pasajului de legătură nu împiedică o viitoare reabilitare a corpului de clădire încadrat în clasa II de risc seismic;
 - Raportul de expertiză tehnică să evidențieze faptul că crearea deschiderii/golului de trecere aferent corpului de clădire încadrat în clasa II de risc seismic, care să faciliteze conexiunea cu noul corp de clădire, nu afectează structura de rezistență a acestuia.
- ▶ activitățile de tip FSE+. Nu sunt considerate activități/ cheltuieli tip FSE+ cele care sunt oferite ca parte a punerii în funcțiune/ operaționalizare/ funcționare a instalațiilor tehnice/ echipamentelor achiziționate.

5.3. Eligibilitatea cheltuielilor

5.3.1. Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor

Pentru a fi eligibilă, o cheltuială decontată pe baza de costuri reale trebuie să respecte prevederile *H.G. nr. 873/ 6 iulie 2022 , cu modificările și completările ulterioare*.

Pentru a fi eligibilă, o cheltuială trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții cu caracter general:

- ▶ să respecte prevederile art. 63 din Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, respectiv cheltuielile sunt eligibile pentru o contribuție din fonduri dacă au fost suportate de un beneficiar sau de partenerul privat din cadrul unei operațiuni PPP (Parteneriat Public-Privat) și plătite în cadrul implementării operațiunilor, între data transmiterii programului către Comisie sau data de 1 ianuarie 2021, oricare dintre aceste date survine prima, și 31 decembrie 2029;

- ▶ să fie însoțită de facturi emise în conformitate cu prevederile Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare sau cu prevederile legislației statului în care acestea au fost emise ori de alte documente cu valoare probatorie echivalentă facturilor, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepțiile stabilite prin HG nr. 873/2022 privind stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă;
- ▶ să fie însoțită de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepțiile stabilite prin HG nr. 873/2022 privind stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European Plus, Fondul de Coeziune și Fondul pentru o Tranziție Justă;
- ▶ să fie în conformitate cu prevederile programului;
- ▶ să fie în conformitate cu prevederile contractului de finanțare;
- ▶ să fie rezonabilă și necesară realizării proiectului;
- ▶ să respecte prevederile legislației Uniunii Europene și legislației naționale aplicabile;
- ▶ să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) lit. a) pct. (i) din Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, cu excepțiile stabilite prin HG 873/2022, cu modificările și completările ulterioare.
- ▶ să fi fost suportată de beneficiar ulterior datei de 01 ianuarie 2021.

✓ În situația în care prin proiect se vizează **achiziția de teren și/sau a unui imobil se vor aplica prevederile art. 6, anume:**

(2) Costul de achiziție al terenului este eligibil dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 2 din H.G. nr. 873/ 6 iulie 2022 , cu modificările și completările ulterioare, precum și următoarele condiții specifice:

a) se încadrează în limitele prevăzute la art. 64 alin. (1) lit. (b) din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu luarea în considerare a prevederilor care vizează operațiunile referitoare la conservarea mediului;

b) operațiunea nu beneficiază de finanțare din Fondul social european Plus, în aplicarea art. 16 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2021/1057, cu excepția cazurilor în care se aplică dispozițiile art. 25 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2021/1.060;

c) costul de achiziție al terenului este certificat de un evaluator, independent de beneficiarul operațiunii și autorizat, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 24/2011 privind unele măsuri în domeniul evaluării bunurilor, aprobată cu modificări prin Legea nr. 99/2013, cu modificările și completările ulterioare, care să confirme că prețul acestuia nu excedează valoarea de piață, luând în calcul caracteristicile tehnice ale imobilului.

(3) Costul de achiziție al imobilelor deja construite este eligibil dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 2 din H.G. nr. 873/ 6 iulie 2022 , cu modificările și completările ulterioare, precum și următoarele condiții specifice:

a) operațiunea nu beneficiază de finanțare din Fondul social european Plus, în aplicarea dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2021/1.057, cu excepția cazurilor în care se aplică dispozițiile art. 25 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2021/1.060;

b) imobilul nu a fost achiziționat/construit prin intermediul unei finanțări nerambursabile publice în ultimii 5 ani anterior datei depunerii de către beneficiar a cererii de finanțare, după momentul plății finale menționate la art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1.060;

c) imobilul este strict necesar implementării operațiunii;

d) costul de achiziție al imobilului este certificat de un evaluator, independent de beneficiarul operațiunii și autorizat, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 24/2011, aprobată cu modificări prin Legea nr. 99/2013, cu modificările și completările ulterioare, care să confirme că prețul acestuia nu excedează valoarea de piață, luând în calcul caracteristicile tehnice ale imobilului.

5.3.2. Categoriile și plafoane de cheltuieli eligibile

În contextul prezentului apel, cheltuielile eligibile sunt cheltuielile necesare atingerii obiectivului investiției, după cum urmează:

A. Cheltuieli eligibile directe

1. **cheltuieli pentru obținerea terenului și/sau a unui imobil în limita de maxim 10% din valoarea eligibilă totală a proiectului;**
2. **cheltuielile efectuate pentru proiectare** (*ex. studii, documentații-suport și cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații, expertizare tehnică, certificarea performanței energetice și auditul energetic al clădirilor*);
3. **cheltuielile efectuate pentru obținerea/ actualizarea documentațiilor tehnico-economice** (*ex. documentația de avizare a lucrărilor de intervenție/ proiectul tehnic de execuție/ tema de proiectare/ documentațiile tehnice necesare în vederea obținerii avizelor, acordurilor, autorizațiilor/verificarea tehnica de calitate a proiectului tehnic și detaliilor de execuție/ autorizația de construire (inclusiv avizele aferente acestora) etc.*);
4. **cheltuielile aferente lucrărilor de investiții (de ex.: reabilitare/ modernizare/ extindere/construcție nouă);**
5. **cheltuieli cu asistență tehnică** (asistență tehnică din partea proiectantului, dirigenția de șantier și asistența tehnică din partea coordonatorului în materie de securitate și sănătate potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 300/2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru șantierele temporare sau mobile, cu modificările și completările ulterioare), cheltuieli aferente marjei de buget și pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustare preț, comisioane, cote, taxe, cheltuieli pentru probe tehnologice și teste. Acestea sunt eligibile, dacă au fost suportate de beneficiar după data de 1 ianuarie 2021 pentru proiectele care vor fi selectate;
6. **cheltuieli aferente marjei de buget și pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustare preț;**
7. **comisioane, cote, taxe, cheltuieli pentru probe tehnologice și teste;**
8. **cheltuieli cu dotări**, pentru a crește gradul de accesibilitate a populației la serviciile publice de sănătate și a îmbunătăți calitatea serviciilor publice de sănătate prestate: – obiecte de inventar/ mijloace fixe necesare investiției și desfășurării activității medicale, echipamente medicale, sisteme și echipamente IT (hard și soft).

Achiziționarea de materiale consumabile nu este cheltuială eligibilă, cu excepția situațiilor în care acestea sunt aferente testării/ calibrării/ funcționalității și pentru asigurarea funcționării, pentru o perioadă limitată de timp, de maxim 2 luni (obligatoriu se va justifica necesitatea asigurării acestora pentru perioada menționată), a echipamentelor achiziționate.

În sensul prezentului ghid, valoarea dotărilor include și valoarea estimată a lucrărilor necesare funcționării /autorizării acestora, acolo unde este cazul.

Acestea sunt eligibile dacă au fost suportate de beneficiar după data de 1 ianuarie 2021 pentru proiectele care vor fi selectate.

B. Cheltuielile eligibile indirecte

În situația în care sunt utilizate costuri indirecte, este obligatorie includerea acestora în bugetul proiectului în procent de fix 7% raportat la valoarea cheltuielilor eligibile directe - vezi și secțiunea de cheltuieli indirecte. În situația în care nu sunt utilizate costuri indirecte, costurile aferente activității de informare și publicitate vor fi introduse în bugetul proiectului ca și costuri neeligibile și vor fi suportate din resursele solicitantului/parteneriatului.

În eventualitatea utilizării costurilor indirecte, acestea vor fi incluse, în bugetul proiectului, într-o singură linie de cheltuială pentru fiecare entitate participantă în proiect, în funcție de modul de distribuire a costurilor indirecte între acestea.

5.3.3. Categoriile de cheltuieli neeligibile

Dacă se impune, în bugetul proiectului pot fi incluse și cheltuieli neeligibile declarate de solicitant/partener ca fiind necesare implementării proiectului.

Aceste costuri neeligibile vor fi suportate de solicitant/ partener/ parteneri și nu vor fi solicitate spre rambursare. De asemenea, în această situație este permisă depășirea valorii maxime a proiectului, cu valoarea cheltuielilor neeligibile declarate ca necesare implementării proiectului.

Cheltuielile neeligibile necesare implementării proiectului vor fi evidențiate în cadrul bugetului proiectului.

Este recomandat ca bugetul proiectului să fie proporționat corect în raport cu investiția vizată și să asigure fonduri suficiente și costuri realiste.

Cheltuielile neeligibile se regăsesc în **Anexa nr. 3: Lista cheltuielilor eligibile și neeligibile.**

Orice alte cheltuieli care nu sunt încadrate în categoria cheltuielilor eligibile și a cerințelor din prezentul ghid sunt neeligibile.

ATENȚIE! Nu sunt eligibile:

- a) cheltuielile cu investiții privind instalarea/reabilitarea/modernizarea sistemelor de încălzire pe bază de combustibili fosili;
- b) cheltuielile aferente înlocuirii sistemelor de încălzire cu ardere pe bază de combustibili fosili solizi, și anume cărbune, turbă, lignit, șisturi bituminoase, cu sisteme de încălzire cu ardere pe bază de gaz;
- c) cheltuielile prevăzute la art. 10 din HG nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă;
- d) cheltuielile privind costurile de funcționare și întreținere a obiectivelor finanțate prin proiect;
- e) cheltuielile financiare, respectiv prime de asigurare, taxe, comisioane (ex. altele decât cele din deviz), rata și dobânzi aferente creditelor;
- f) contribuția în natură;
- g) amortizarea;
- h) cheltuielile privind achiziția de dotări / echipamente second-hand;
- i) amenzi, penalități și cheltuieli de judecată, dobânzi;
- j) cheltuieli care depășesc limitele procentuale sau valorile maxime prevăzute în ghid, la momentul contractării;

- k) drumuri de acces, din afara limitelor de proprietate;
- l) cheltuielile pentru creșterea a nivelului de siguranță la acțiuni seismice a construcției existente (consolidare)
- m) cheltuieli neeligibile, dar necesare implementării proiectului. Acestea reprezintă orice alte cheltuieli care nu sunt încadrate în categoria cheltuielilor eligibile și care, conform cerințelor din prezentul ghid, sunt considerate neeligibile.

5.3.4. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte

A. Cheltuieli directe

Cheltuieli directe sunt acele cheltuieli efectuate strict pentru investiția propusă prin proiect și care, la finalul implementării proiectului, se reflectă/transpun în obiectivul investițional propus prin proiect. Decontarea acestei tipologii de cost se realizează exclusiv pe bază de costuri reale.

B. Cheltuieli indirecte

Cheltuieli directe reprezintă baza pentru calcularea **cheltuielilor indirecte**.

Cheltuielile indirecte sunt acele **cheltuieli** efectuate pentru funcționarea de ansamblu a proiectului și care nu pot fi atribuite direct unei anumite activități, cu excepția activității obligatorii privind informarea și publicitatea proiectului.

Tipologiile de cheltuieli indirecte:

- 1) **cheltuieli de informare și publicitate proiect** (conform cap. 5 - Alte cheltuieli, subcap. 5.4 - Cheltuieli pentru informare și publicitate din Devizul General)

Cheltuieli cu activitățile minime obligatorii de informare și publicitate aferente proiectului:

- ▶ anunț/comunicat de presă privind începerea proiectului - obligatoriu;
- ▶ anunț/comunicat de presă la finalizarea proiectului – obligatoriu;
- ▶ materiale de informare/comunicare tipărite sau tipăribile sub formă digitală (pliante, rapoarte, broșuri de informare/ povești de succes, buletine informative, cărți etc.) – obligatoriu;
- ▶ realizarea de panouri sau plăci permanente – obligatoriu, după caz (a se vedea secțiunea 3.21);
- ▶ realizarea unui afiș cu dimensiunea minimă A3 sau un afișaj electronic echivalent – obligatoriu, după caz (a se vedea secțiunea 3.21);
- ▶ realizarea de autocolante/plăcuțe – obligatoriu, după caz (a se vedea secțiunea 3.21);
- ▶ prezentare proiect pe pagina web a solicitantului, dacă există – obligatoriu;

- 2) **cheltuieli pentru echipa proiectului¹¹:**

- ▶ cheltuielile de personal (*echipa de proiect – de ex. manager de proiect, asistent manager de proiect; expert achiziții¹²; expert juridic; expert financiar; expert contabil, expertul tehnic care reprezintă beneficiarul pe teren; expert informare și publicitate/ expert GDPR; alți experți ai beneficiarului din echipa de proiect*);
- ▶ *cheltuieli privind deplasarea persoanelor din echipa de proiect;*
- ▶ *cheltuieli pentru echipamentele și dotările necesare echipei de proiect, alte cheltuieli necesare (de ex. utilități, materiale consumabile, echipamente IT, combustibil, cheltuielile cu leasingul prevăzute la art. 9 din HG nr. 399/2015, (materiale auxiliare, combustibili, piese de schimb, alte materiale consumabile, etc.);*

- 3) **cheltuieli cu activitatea de audit financiar extern – opțional;**

¹¹ Au rol de exemplificare, nu au rol exhaustiv

¹² Cheltuielile pentru organizarea procedurilor de achiziție vor fi conform capitolului 3, subcapitolul 3.6.

4) cheltuieli cu serviciile pentru consultanță (de exemplu: elaborarea cererii de finanțare).

5.3.5. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare

Cheltuielile directe efectuate în cadrul proiectului vor fi decontate doar pe bază de costuri reale, pentru care se depun la decontare documente justificative (state de plată, facturi etc.). În cazul în care în bugetul proiectului sunt incluse cheltuieli indirecte, se va utiliza opțiunea simplificată de cost simplificat - rată forfetară de **fix 7%** din valoarea totală a cheltuielilor eligibile directe (Regulamentul UE 2021/1060, articolul 54, lit. a).

5.3.6. Finanțare nelegată de costuri

În cadrul prezentului ghid nu este vizată opțiunea *Finanțare nelegată de costuri*.

5.4. Valoarea minimă și maximă eligibilă/ nerambursabilă a unui proiect

Tipologie proiecte	Tip regiune	Valoare eligibilă minimă (euro cu TVA)	Valoare totală eligibilă maximă a unui proiect finanțată din Programul Sănătate (euro cu TVA)
Investiții în infrastructura unităților sanitare publice cu paturi în cadrul cărora funcționează/vor funcționa centre de sănătate mintală și pentru prevenirea adicțiilor	Mai puțin dezvoltată	200.001	922,937
	Mai dezvoltată	200.001	753.292

Pentru proiectele a căror valoare depășește valoarea maximă solicitată de la Program, solicitantul își asumă acoperirea diferenței de finanțare prin transmiterea **Anexei nr.4: Declarația unică**.

Conversia Euro/RON se va face la cursul de schimb InforEuro, valabil la data publicării versiunii aprobate a ghidului.

5.5. Quantumul cofinanțării acordate

Quantumul **cofinanțării acordate** din Programul Sănătate se stabilește în mod individual, în funcție de modalitatea de organizare juridică a solicitantului/ partenerilor în conformitate cu Subcapitolul 3.4.

5.6. Durata proiectului

Perioada de implementare a activităților proiectului nu va depăși 31 decembrie 2029.

Perioada de implementare a activităților proiectului se referă atât la activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare, cât și la activitățile ce urmează a fi realizate după momentul contractării proiectului. Solicitantul trebuie să prevadă în mod realist perioada de implementare pentru fiecare activitate în parte, luând în considerare specificul fiecărei activități.

În conformitate cu HG nr. 873/2022, cu modificările și completările ulterioare, cu respectarea perioadei de implementare stabilite prin contractul de finanțare.

Perioada de implementare a proiectului nu va include perioada de procesare a cererii de rambursare finale și efectuarea plății aferente acesteia.

5.7. Alte cerințe de eligibilitate a proiectului

5.7.1. Eligibilitatea proiectului (tipuri de proiecte, stadiul proiectului, evitarea dublei finanțări, contribuția la obiectivul specific)

Pentru a fi eligibile, proiectele depuse în cadrul apelului trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- ▶ proiectul vizează o singură unitate sanitară publică din grupul țintă eligibil¹³;
- ▶ proiectul vizează investiții de tipul *construcție nouă/ extindere/ modernizare/ reabilitare și dotare* (dacă este necesar) în infrastructura unităților sanitare publice cu paturi în cadrul cărora funcționează/vor funcționa centre de sănătate mintală și pentru prevenirea adicțiilor, conform prevederilor HG nr.65/20025;
- ▶ valoarea eligibilă finanțată din Programul Sănătate a proiectului este în limitele prevăzute la secțiunea 5.4;
- ▶ proiectul NU cuprinde activități de tip FSE+ (cu excepția celor menționate la punctul 5.2.4. Activități neeligibile);
- ▶ pentru unitatea sanitară vizată de proiect, solicitantul a depus o singură cerere de finanțare în cadrul prezentului apel. În situația în care se vor depune mai multe cereri de finanțare pentru aceeași unitate sanitară, toate proiectele vor fi respinse;
- ▶ unitatea sanitară nu a obținut finanțare din PNRR - componenta 12 (I2.1 și I2.2.);
- ▶ proiectul nu vizează investiții în clădiri care sunt expertizate tehnic și încadrate în clasa I sau II de risc seismic, la care nu s-au executat sau se află în curs de execuție lucrări de intervenție pentru creșterea nivelului de siguranță la acțiuni seismice a construcției existente, cu excepția extinderilor pe orizontală doar pentru clădirile care sunt expertizate tehnic și încadrate în clasa II de risc seismic prin raport de expertiză tehnică, în măsura în care sunt întrunite condițiile menționate la secțiunea 5.2.4 „Activități neeligibile”;
- ▶ proiectul nu face în mod direct obiectul unui aviz motivat al Comisiei cu privire la o încălcare în temeiul articolului 258 din TFUE care pune în pericol legalitatea și regularitatea cheltuielilor sau desfășurarea proiectului;
- ▶ proiectul nu a fost finalizat fizic sau implementat integral înainte de depunerea cererii de finanțare, indiferent dacă au fost efectuate sau nu toate plățile aferente (art. 63 alin 6 din Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060);
- ▶ proiectul va respecta suplimentar și următoarele cerințe:
 - trebuie să aibă finalizat la data depunerii cererii de finanțare, cel puțin studiul de fezabilitate sau documentația de avizare a lucrărilor de intervenții;
 - în situația în care sunt vizate construcții noi/ extinderi, acestea respectă standardul nZEB;
 - în situația în care prin proiect sunt vizate reabilitarea și/sau modernizarea unor clădiri existente, acestea vor avea performanța energetică îmbunătățită;
 - NU se limitează doar la dotarea cu echipamente;
 - Nu se limitează doar la eficiența energetică și are în vedere eficiența resurselor;
 - Nu se limitează doar la investiții infrastructurilor conexe (ex. cămine, cantine, spații de recreere etc.) și a spațiilor în care se desfășoară activități administrative (birouri, cabinete etc.);
- ▶ solicitantul de finanțare și/ sau reprezentantul legal al solicitantului de finanțare, care își exercită atribuțiile de drept, la data depunerii cererii de finanțare respectă și își asumă toate prevederile Declarației unice, împreună cu toate documentele conexe transmise;
- ▶ solicitantul de finanțare se va asigura de evitarea dublei finanțări a lucrărilor de intervenție/ activităților propuse prin proiect cu cele realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceleiași segment de infrastructură

¹³Poate implica mai multe corpuri de clădire ale unității sanitare

implementate/finanțate (în ultimii 5 ani) prin programe operaționale sau/și prin alte programe cu surse publice de finanțare, după cum urmează:

- la depunerea cererii de finanțare, solicitantul, individual, liderul de proiect sau membru al parteneriatului, își va asuma **Anexa 4: Declarația unică**

5.7.2. Sustenabilitatea investiției

Beneficiarii proiectelor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile sunt obligați să asigure sustenabilitatea operațională și financiară a proiectelor de investiții publice, inclusiv eventualele lucrări de mentenanță și reparații curente după finalizarea implementării acestora pentru o perioadă de cel puțin 5 ani.

Investițiile propuse în cererile de finanțare, trebuie să fie sustenabile, astfel încât acestea să continue furnizarea serviciilor după finalizarea sprijinului (vezi **Anexa nr. 4: Declarația unică** și **Anexa nr. 1 Criterii de evaluare tehnică și financiară - Criteriul 7. Operaționalizarea, sustenabilitatea și impactul investiției**).

5.7.3. Inovarea și calitatea proiectului propus

În cadrul proiectelor finanțate din PS, este necesară asigurarea unor elemente de inovare, precum și verificarea calității proiectului propus în ceea ce privește următoarele aspecte vezi **Anexa nr. 1: Criterii de evaluare și selecție - Criteriul 5. Inovarea și calitatea proiectului propus**:

5.7.3.1. Detalii privind inovarea & calitatea proiectului propus

Proiectele trebuie să descrie modul în care infrastructura nou construită/extinsă/ modernizată/ noua configurare a spațiului / noile echipamente achiziționate sunt incluse în practica medicală /asigură creșterea accesului populației la servicii de sănătate mintală (vezi **Anexa nr.1: Criterii de evaluare tehnică și financiară - Criteriul 5. Inovarea și calitatea proiectului propus, subcriteriul 5.1.**).

5.7.3.2. Inovarea din punct de vedere al stării de bine pentru pacienți/ aparținători

Proiectele trebuie să descrie modalitatea în care spațiile (de ex.: cabinete/ holuri/ săli de așteptare etc.) care vor fi utilizate de pacienți și/sau de aparținători vor asigura elemente care promovează starea de bine (vezi **Anexa nr.1: Criterii de evaluare tehnică și financiară - Criteriul 5. Inovarea și calitatea proiectului propus, subcriteriul 5.2.**).

Teme care pot fi abordate:

- ▶ **Lumină naturală:** Încorporarea ferestrelor mari și a luminatoarelor poate îmbunătăți starea de spirit a pacienților și poate susține ritmurile circadiene naturale ale corpului.
- ▶ **Confort acustic:** Izolarea fonică și reducerea nivelului de zgomot sunt esențiale pentru a promova odihna și a reduce stresul pacienților.
- ▶ **Calitatea aerului:** Asigurarea unei bune ventilații și utilizarea sistemelor de filtrare a aerului mențin o calitate sănătoasă a aerului interior.
- ▶ **Design biofil:** Integrarea elementelor naturale, cum ar fi plantele și caracteristicile apei, poate îmbunătăți relaxarea și recuperarea.
- ▶ **Mobilier ergonomic și confortabil:** Oferirea de scaune și paturi confortabile poate sprijini recuperarea pacientului.
- ▶ **Orientare:** Semnalizarea clară și un aspect logic ajută pacienții și vizitatorii să navigheze cu ușurință în spital.
- ▶ **Confort termic:** Sistemele adecvate de încălzire și răcire asigură un climat interior confortabil pentru toți ocupanții.
- ▶ **Confidențialitate:** Proiectarea spațiilor care oferă intimitate adecvată pacienților, în special în camere și zone de tratament, le poate spori demnitatea și confortul.

- ▶ **Accesibilitate:** Asigurarea faptului că toate zonele sunt accesibile persoanelor cu mobilitate diferită este esențială pentru crearea unui mediu incluziv.
- ▶ **Design centrat pe pacient și familie:** Spațiile care găzduiesc membrii familiei, cum ar fi saloanele sau camerele de familie, susțin bunăstarea emoțională.

5.7.3.3. Inovarea din punct de vedere al stării de bine pentru personalul structurii

Proiectele trebuie să descrie modalitatea în care spațiile care vor fi utilizate de către personalul din cadrul centrului de sănătate mintală și pentru prevenirea adicțiilor din cadrul unităților sanitare publice cu paturi vor asigura elemente care promovează starea de bine (vezi **Anexa nr. 1: Criterii de evaluare tehnică și financiară - Criteriul 5. Inovarea și calitatea proiectului propus, subcriteriul 5.3**).

Teme care pot fi abordate:

- ▶ **Lumină naturală:** Încorporarea ferestrelor mari și a luminatoarelor poate îmbunătăți starea de spirit a personalului.
- ▶ **Confort acustic:** Izolarea fonică și reducerea nivelului de zgomot sunt esențiale pentru a reduce stresul personalului.
- ▶ **Calitatea aerului:** Asigurarea unei bune ventilații și utilizarea sistemelor de filtrare a aerului mențin o calitate sănătoasă a aerului interior.
- ▶ **Mobilier ergonomic și confortabil:** Oferirea de scaune și paturi confortabile poate sprijini recuperarea pacientului și eficiența personalului.
- ▶ **Confort termic:** Sistemele adecvate de încălzire și răcire asigură un climat interior confortabil pentru toți ocupanții.
- ▶ **Accesibilitate:** Asigurarea faptului că toate zonele sunt accesibile persoanelor cu mobilitate diferită este esențială pentru crearea unui mediu incluziv.
- ▶ **Spații de bunăstare a personalului:** Oferirea de spații pentru ca personalul să se relaxeze și să se reîncarce poate îmbunătăți bunăstarea generală și satisfacția la locul de muncă.
- ▶ **Artă și design estetic:** Utilizarea atentă a culorilor și a operelor de artă poate avea un impact pozitiv asupra stării de spirit și a nivelului de stres.

5.7.3.4. Digitalizare

Finanțările acordate în cadrul Programului Sănătate sprijină dezvoltarea unui cadru sistemic de guvernare a datelor pentru a aborda calitatea datelor și schimbul eficient al acestora în cadrul diferitelor instituții administrative, unități sanitare, furnizori de servicii, pacienți, astfel în procesul de evaluare tehnico-economică se va acorda punctaj pentru existența sau adoptarea unui sistem IT centralizat la nivelul unității sanitare care poate furniza date statistice și date privind serviciile acordate la standardul minim de interoperabilitate HL7.

Totodată, în evaluarea tehnico-economică se va acorda punctaj pentru proiectele care includ în documentația tehnico-economică un sistem informatic care permite programarea consultului în unitatea sanitară și furnizarea de informații privind serviciile medicale acordate (ex rezultatele investigațiilor medicale) sau dovedesc că au implementat un astfel de sistem la nivelul unității sanitare sprijinite. (vezi **Anexa nr. 1: Criterii de evaluare tehnică și financiară - Criteriul 5. Inovarea și calitatea proiectului propus, subcriteriul 5.4.**).

6. INDICATORI DE ETAPĂ

Indicatorii de etapă¹⁴ reprezintă repere cantitative, valorice sau calitative față de care este monitorizat și evaluat, într-o manieră obiectivă și transparentă, progresul implementării unui proiect; în funcție de natura

¹⁴ Conform OUG nr. 23/2023, art. 2

proiectelor, indicatorii de etapă pot reprezenta: realizarea unor activități sau sub-activități din proiect, atingerea unor stadii de implementare sau de execuție tehnică sau financiară pre-stabilite, precum și stadii sau valori intermediare ale indicatorilor de realizare.

Este responsabilitatea solicitantului să acorde o maximă atenție definirii acestor indicatori în strânsă corelare cu activitatea de bază, astfel încât pe parcursul implementării proiectului să se asigure că acești indicatori sunt îndepliniți conform planificării și planului de monitorizare, din care aceștia sunt parte integrantă.

Indicatorii de etapă trebuie să fie repartizați pe întreaga perioadă de implementare a proiectului și să corespundă cu momentele cheie din implementarea proiectului.

Indicatorii de etapă se aleg din Anexa Indicatori de etapă la Ghidul Solicitantului și se pot completa cu indicatori derivați din cei prevăzuți în listă în funcție de activitatea de bază/pachetul de activități de bază din cererea de finanțare.

În cadrul Planului de monitorizare vor fi prezentați indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului, precum și condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează îndeplinirea acestora în vederea atingerii obiectivelor și ȳintelor finale.

Solicitantul include în cererea de finanțare indicatorii de etapă conform Anexei nr. 13, aceștia reprezentând baza pentru stabilirea Planului de monitorizare care va fi anexa nr. 2 la contractul de finanțare. Conform O.U.G. nr. 23/2023, indicatorii de etapă se raportează atât la stadiul pregătirii și derulării procedurilor de achiziȳii, cât și la progresul execuȳiei lucrărilor aferente activității de bază, precum și la stadiul financiar al proiectului.

NB.

- În cazul în care toate achiziȳiile aferente activității de bază au fost finalizate până la data semnării contractului de finanțare, indicatorii de etapă se vor raporta doar la progresul execuȳiei contractului/contractelor de lucrări și/sau la închiderea contractului/ contractelor de furnizare sau de servicii.
- Primul indicator de etapă poate fi stabilit la un interval de o lună, dar nu mai mult de 6 luni, calculat din prima zi de începere a implementării proiectului, așa cum este prevăzută în Anexa nr. 2 la contractul de finanțare - Plan de monitorizare la contractul de finanțare. Prin excepȳie de la această regulă, dacă data de începere a implementării proiectului este anterioară datei de semnare a contractului de finanțare, primul indicator de etapă este raportat la data semnării contractului de finanțare.

Atenȳie!

Pentru neîndeplinirea indicatorilor de etapă se aplică prevederile OUG nr. 23/2023, cu modificările și completările ulterioare (vezi art. 14)

Nu se vor planifica mai mulȳi indicatori cu același termen de raportare.

7. COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȳARE

7.1. Completarea formularului cererii

Instrucȳiuni privind modul de completare al secȳiunilor din cererea de finanțare pot fi găsite la următoarea adresă: <https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2024/11/9fe48d8a43fffd67df92be067429fb9d.zip>

Solicitantul are obligaȳia de a completa cererea de finanțare cu toate informaȳiile necesare și de a anexa documentele justificative/documentele suport/anexele obligatorii prevăzute în prezentul ghid, solicitantul fiind responsabil pentru lipsa unora din aceste informaȳii/documente/anexe care pot conduce la decizii de respingere a cererii de finanțare, fie în etapa de evaluare tehnico-financiară, fie în etapa de contractare.

Prin depunerea cererii de finanțare, solicitantul/liderul de parteneriat și partenerii acestuia înȳeleg și își asumă respectarea regulilor privind completarea cererii de finanțare, a regulilor privind procesul de

evaluare și selecție a cererilor de finanțare (inclusiv a procesului de soluționare a contestațiilor) și condițiile de acces la finanțare/contractare, a termenelor stabilite și/sau durata unor activități, așa după cum sunt prevăzute aceste reguli în prezentul ghid.

7.2. Limba utilizată în completarea cererii de finanțare

Cererile de finanțare trebuie să fie tehnoredactate în limba română.

Nu sunt acceptate cereri de finanțare:

- ▶ *redactate în altă limbă;*
- ▶ *redactate fără spații între cuvinte;*
- ▶ *În cazul anexării unor documente emise în altă limbă se va anexa obligatoriu și traducerea legalizată a acestora (de ex: SF, DALI, statut, act de înființare, etc.). Completarea cererii de finanțare într-un mod clar și coerent va înlesni înțelegerea logicii proiectului și va facilita procesul de evaluare și selecție a acestuia.*

7.3. Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare

Completarea bugetului cererii de finanțare se va face conform prevederilor prezentului ghid, inclusiv a anexelor la acesta.

Corectitudinea, coerența documentelor și informațiilor financiare, precum și justificarea acestora este esențială în procesul de evaluare și selecție.

În completarea bugetului cererii de finanțare se va avea în vedere justificarea costurilor bugetate la nivelul prețului mediu al pieței, anexându-se documente justificative în acest sens (oferte de preț, liste de cantități de lucrări etc).

Se vor avea în vedere și prevederile Legii nr. 88 din 11 aprilie 2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, referitoare la scutirea de la aplicarea taxei pe valoare adăugată pentru anumite tipuri de investiții în sistemul medical.

Pentru toate achizițiile de echipamente și alte tipuri de achiziții, indiferent dacă au fost incluse sau nu în documentațiile tehnico-economice - cu excepția celor care fac obiectul costurilor indirecte, se vor depune minim 2 oferte sau cercetări de piață efectuate de solicitant din surse independente și verificabile: statistici oficiale, standarde de calitate, preturi standard, oferte de piață echipamente, justificări ale costurilor, necesare în procesul de evaluare a rezonabilității costurilor.

Bugetul cererii de finanțare va fi corelat cu informațiile cuprinse în cadrul devizelor aferente celei mai recente documentații anexate la cererea de finanțare: DALI/PT/contract de lucrări încheiat.

Solicitantul/ beneficiarul va avea în vedere împărțirea bugetului proiectului atât în etapa de depunere a proiectului, cât și la depunerea cererilor de rambursare și în cadrul procesului de monitorizare financiară și raportare, inclusiv pe următoarele coduri:

- ▶ **Buget: Domeniu de intervenție:**
 - 128. Infrastructuri de sănătate
 - 129. Echipamente medicale;
 - 131. Digitalizarea în asistența medicală;
 - 056 Înlocuirea sistemelor de încălzire pe bază de cărbune cu sisteme de încălzire pe bază de gaz, în scopul atenuării schimbărilor climatice
- ▶ **Buget : Formă de finanțare**, codul selectat este:
 - Grant
- ▶ **Buget: Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială**, codul selectat este:
 - 33. Alte abordări – Nicio orientare teritorială

- **Buget: Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ, codul selectat este:**

- 03. Neutralitatea de gen

7.4. Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii

❖ **Anexe:**

- Anexa nr. 4: Declarația unică;
- Anexa nr. 6: Tabel centralizator pentru documente ce dovedesc dreptul de proprietate/administrare;
- Anexa nr. 15: Tabel corelare buget-activități-resurse.

❖ **Documente statutare pentru solicitant/solicitant și parteneri**

- documentele care demonstrează forma de constituire / documente statutare;
- document de numire a reprezentantului legal/ împuternicitului;
- act de identificare al reprezentantului legal/ împuternicitului.

❖ **În cazul proiectelor implementate în parteneriat:**

- Anexa nr. 5: Acordul de parteneriat;

❖ **Documente care atestă valorile declarate pentru calculul punctajelor anumitor subcriterii prevăzute în cererea de finanțare, semnate de reprezentantul legal**

❖ **Alte documente:**

- documentațiile tehnico-economice elaborate pentru proiect (SF/DALI/ PT) care demonstrează maturitatea proiectului:
- Documentațiile tehnico-economice însoțite și de planuri de amplasament sau planuri de situații și alte documente prevăzute de legislația aplicabilă, însoțite de procesul verbal/alte documente care dovedesc recepția acestuia;
 - Este suficientă depunerea studiului de fezabilitate/ studiului de fezabilitate cu elemente de DALI/ documentației de avizare a lucrărilor de intervenție, după caz.
 - Pentru cazul în care Proiectul tehnic a fost întocmit și recepționat, se va depune în cadrul documentației tehnico-economice, în format scanat, tip .pdf, însoțit de devizul general actualizat, conform prevederilor legale, urmând ca evaluarea tehnică și financiară să se realizeze în baza acestuia.
- În situația în care este depus proiectul tehnic (PT), este necesar a fi încărcat și studiul de fezabilitate/documentația de avizarea lucrărilor de intervenție (SF/DALI).
- Pentru cazul în care elaborarea Proiectului tehnic a fost achiziționat împreună cu execuția lucrărilor, dar încă nu a fost finalizat, se va depune contractul pentru proiectare și execuție lucrări semnat, pentru justificarea maturității proiectului și notarea în etapa de evaluare tehnică și financiară.
 - Părțile desenate aferente documentației tehnico-economice se depun scanat, fișiere tip PDF, conținând un cartuș semnat conform prevederilor legale.
 - în cadrul documentației tehnico-economice trebuie oferite toate informațiile necesare referitoare la imobil, suprafața și drepturile asupra imobilului (teren și construcții) cu indicarea documentului prin care se face dovada dreptului în cauză (a se vedea și conținutul cadru aferent

documentației tehnico-economice conform H.G. nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare).

- Devizul general pentru proiectele de lucrări în conformitate cu H.G. 907/2016 – a se vedea structura devizului general din legislația în vigoare privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții. Devizul general trebuie să prezinte data elaborării/actualizării, să fie semnat de către elaboratorul documentației tehnico-economice. Devizul general trebuie să fie semnat și de reprezentantul legal sau de o persoană împuternicită special în acest sens.
- Autorizația de desființare, dacă este cazul.
- Autorizația de construire, dacă este cazul.

Pentru a putea fi luate în considerare, documentațiile tehnico economice care sunt atașate cererii de finanțare vor fi însoțite de documentul care atestă acceptare/aprobarea acestuia.

- ▶ analiza privind imunizarea la schimbările climatice – conform orientărilor CE;
- ▶ act de reglementare privind derularea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului (Decizia etapei de încadrare a proiectului / Clasarea notificării emisă de autoritatea pentru protecția mediului), dacă este obținut;
- ▶ Hotărârea pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții;
- ▶ pentru toate achizițiile de echipamente și alte tipuri de achiziții, indiferent dacă au fost incluse sau nu în documentațiile tehnico-economice, cu excepția celor care fac obiectul costurilor indirecte se vor depune minim 2 oferte sau cercetări de piață efectuate de solicitant din surse independente și verificabile: statistici oficiale, standarde de calitate, preturi standard, oferte de piață echipamente, justificări ale costurilor, necesare în procesul de evaluare a rezonabilității costurilor;
- ▶ pentru evaluarea subcriteriului 6.1 *Eficiența utilizării resurselor din Anexa nr. 1* (doar pentru proiectele care vizează investiții de tipul reabilitări/ modernizări):
 - se vor prezenta documente justificative privind cheltuielile cu utilitățile publice inițiale ale proiectului. Având în vedere fluctuația preturilor la utilități, acestea vor conține cantitățile utilizate de unitatea sanitară, publică, vizată prin proiect, pentru anul 2022;
 - Certificatul de performanță energetică existent.
- ▶ **Actul juridic prin care se conferă dreptul de administrare/superficie/concesiune/folosință** pe o perioadă estimată acoperitoare până la împlinirea a cel puțin cinci ani de la efectuarea plății finale după finalizarea proiectului pentru care se solicită finanțare;
- ▶ **Plan de amplasament vizat de OCPI**, pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului, plan în care să fie evidențiate numerele cadastrale (*în cazul în care acestea nu sunt evidențiate în anexa la extrasul de carte funciară*);
- ▶ **Certificatul de urbanism**

În situația în care solicitantul depune **Autorizația de construire** aferentă investiției, conform OUG nr. 23/2023, nu este necesară depunerea avizelor, acordurilor, certificatelor, autorizațiilor sau altor documente în baza cărora a fost emisă autorizația de construire, solicitantul asigurându-se de respectarea art. 42 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice și art. 44 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale (a se vedea prevederile art. 6 (alin. (6), (7), (8), (9), (10)) din OUG nr. 23/2023).

7.5. Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare

Cererile de finanțare se depun exclusiv prin intermediul aplicației MySMIS2021/SMIS2021+ prin completarea și transmiterea acesteia integral, inclusiv prin încărcarea documentelor menționate în secțiunea 7.4.

Toate cererile de finanțare transmise în alt mod și/sau toate documentele aferente unei cereri de finanțare transmise în alt mod nu vor fi luate în considerare în procesul de evaluare și selecție.

7.6. Anexele și documente obligatorii la momentul contractării

- ▶ **Certificat de atestare fiscală**, referitor la obligațiile de plată la bugetul local, precum și la bugetul de stat din care să reiasă că solicitantul și-a achitat obligațiile de plată nete la bugetul de stat și respectiv bugetul local, în cuantumul stabilit de legislația în vigoare. Certificatul de atestare fiscală trebuie să fie în termen de valabilitate.
- ▶ **Certificatul de cazier fiscal al solicitantului**. Certificatul de cazier fiscal trebuie să fie în termen de valabilitate, conform prevederilor art. 9 din alin. (7) din OG nr. 39/2015 privind cazierul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.
- ▶ **C.V. Manager proiect și documente justificative** (în cazul în care nu au fost depuse la momentul depunerii cererii de finanțare);
- ▶ act de reglementare privind derularea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului (Decizia etapei de încadrare a proiectului / Clasarea notificării emisă de autoritatea pentru protecția mediului), dacă nu a fost deja depus la momentul transmiterii cererii de finanțare;
- ▶ Alte documente necesare a fi depuse ca urmare a finalizării procesului de evaluare tehnică și financiară.

În cazul în care există modificări asupra următoarele documente, acestea vor fi redepuse în etapa de contractare:

- Dovada înregistrării imobilului/imobilelor în registrul de publicitate imobiliară - **extras de carte funciară**, în termen de valabilitate, din care să rezulte intabularea dreptului de proprietate/administrare/folosință/concesiune/superficie și absența sarcinilor /interdicțiilor incompatibile cu realizarea activităților proiectului;
- **Actul juridic prin care se conferă dreptul de administrare/folosință/concesiune/superficie** pe o perioadă estimată acoperitoare până la împlinirea a cel puțin cinci ani de la efectuarea plății finale după finalizarea proiectului pentru care se solicită finanțare;
- **Plan de amplasament vizat de OCPI**, pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului, plan în care să fie evidențiate numerele cadastrale (*în cazul în care acestea nu sunt evidențiate în anexa la extrasul de carte funciară*);
- **Certificatul de urbanism;**
- Formularul Fișă de fundamentare, conform prevederilor HG nr. 829/2022, cu modificările și completările ulterioare. Proiect propus la finanțare/ finanțat din fonduri europene, dacă este cazul;
- În situația în care solicitantul depune Autorizația de construire aferentă investiției, conform OUG nr. 23/2023, nu este necesară depunerea avizelor, acordurilor, certificatelor, autorizațiilor sau altor documente în baza cărora a fost emisă autorizația de construire, solicitantul asigurându-se de respectarea art. 42 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice și art. 44 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale (a se vedea prevederile art. 6 (alin. (6), (7), (8), (9), (10)) din OUG nr. 23/2023);

- Hotărârea privind aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții (dacă este cazul).
- Certificat de atestare fiscală, referitor la obligațiile de plată la bugetul local, precum și la bugetul de stat din care să reiasă că solicitantul și-a achitat obligațiile de plată nete la bugetul de stat și respectiv bugetul local, în cuantumul stabilit de legislația în vigoare. Certificatul de atestare fiscală trebuie să fie în termen de valabilitate.
- Certificatul de cazier fiscal al solicitantului. Certificatul de cazier fiscal trebuie să fie în termen de valabilitate, conform prevederilor art. 9 din alin. (7) din OG nr. 39/2015 privind cazierul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.
- C.V. Manager proiect și documente justificative (în cazul în care nu au fost depuse la momentul depunerii cererii de finanțare);
- Alte documente necesare a fi depuse ca urmare a finalizării procesului de evaluare tehnică și financiară.

7.7. Renunțarea la cererea de finanțare

În situația renunțării la solicitarea finanțării, solicitantul va trebui să transmită o cerere către AM PS. Renunțarea la cererea de finanțare se va face numai de către reprezentantul legal/ persoana împuternicită al/a solicitantului/liderului de parteneriat în mod expres prin mandat special/împuternicire specială. Retragera solicitării de finanțare depuse se va realiza prin sistemul informatic MySMIS2021 prin care cererea de finanțare a fost depusă. Documentația cererii de finanțare depuse, va fi arhivată corespunzător procedurilor specifice. Procedura de renunțare la cererea de finanțare depusă, anterior menționată, se aplică pentru toate etapele procesului de evaluare, selecție și contractare.

8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR

8.1. Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare

Procesul de evaluare și selecție a proiectelor se realizează în conformitate cu prevederile art. 69, art. 72, art. 73 ale Regulamentului UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060.

Ulterior depunerii, cererile de finanțare vor intra în etapele de conformitate administrativă, evaluare și selecție în urma cărora vor fi finanțate doar proiectele care întrunesc toate condițiile de eligibilitate și care, în urma evaluării tehnice și financiare, sunt admise și se încadrează în alocarea apelului de proiecte respectiv.

Calculul termenelor se realizează în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 23/2023 *privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027*, precum și cu regulile aplicabile prevăzute în Codul Civil aprobat prin Legea nr. 287/2009, republicată cu modificările și completările ulterioare.

8.2. Conformitate administrativă – DECLARAȚIA UNICĂ

Proiectele conforme din punct de vedere al criteriilor de depunere (dată, oră și modalitate de depunere) vor intra în etapa de conformitate administrativă.

Respectarea cerințelor de ordin administrativ și îndeplinirea condițiilor de eligibilitate, așa cum sunt prevăzute în Ghidul Solicitantului, sunt asumate prin Declarația unică a solicitantului care se depune odată cu cererea de finanțare, urmând ca, în situația în care după evaluarea tehnică și financiară proiectul este propus pentru contractare, solicitantul să facă, în etapa de contractare dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate prevăzute de Ghidul Solicitantului prin documente justificative.

Astfel, verificarea conformității administrative este complet digitalizată, respectiv este realizată în mod automat prin sistemul informatic MySMIS2021, pe baza declarației unice generată de sistemul informatic MySMIS2021.

Verificarea conformității administrative va urmări existența cererii de finanțare și a anexelor necesare a fi depuse conform secțiunii 7.4.

► **Declarația Unică a solicitantului/partenerului/partenerilor**

Se va transmite Declarația unică pentru solicitant, iar în cazul parteneriatelor, se generează și se încarcă atât pentru liderul de parteneriat, cât și pentru fiecare partener.

Aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ va genera declarația unică, care va fi semnată cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al solicitantului/partenerului.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat:

- fiecare partener va completa declarația unică, care va fi semnată cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al partenerului;
- pentru liderul de parteneriat, declarația unică va fi generată de sistemul informatic doar după ce declarațiile unice ale partenerilor au fost semnate electronic de către reprezentanții legali ai acestora.

După verificarea digitalizată a conformității administrative, sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ va informa solicitantul sau, după caz, liderul de parteneriat, cu privire la trecerea proiectului în etapa de evaluare tehnică și financiară, prin emiterea, în mod automat, a unei notificări prin intermediul aplicației. În cazul în care sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ emite o notificare de neconformitate, nu va fi demarată etapa de evaluare tehnică și financiară.

8.3. Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+)

În cadrul prezentului apel nu se aplică mecanismul de evaluare preliminară, intervențiile vizate fiind de tip FEDR.

8.4. Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară

Evaluarea tehnică și financiară se efectuează de către comisia de evaluare stabilită la nivelul autorității de management pe baza documentelor depuse în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ la cererea de finanțare și conform grilelor de evaluare tehnică și financiară, precum și a grilelor de analiză a conformității SF/SF mixt/DALI/PT incluse în Ghidul solicitantului.

Evaluarea tehnică și financiară va permite aprecierea gradului în care proiectul răspunde obiectivului specific selectat, a oportunității investiției propuse, a maturității și eficienței financiare, **operaționalizării, sustenabilității și impactului investiției** etc. și se va realiza în baza grilei de evaluare, care reprezintă Anexa nr. 1 la prezentul ghid.

Grila de evaluare tehnică și financiară se completează și se generează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Criteriile de evaluare tehnică și financiară aplicabile prezentului apel de proiecte sunt cuprinse în **Anexa nr. 1: Criterii de evaluare tehnică și financiară**.

Pentru proiectele la care s-a anexat ca și documentație tehnico-economică SF/SF mixt/DALI/PT, în etapa de evaluare tehnică și financiară se va completa de către *evaluator* Grila de analiză a conformității PT/SF/DALI, respectiv:

- Anexa nr. 7: Grila de analiză a conformității studiului de fezabilitate pentru obiective de investiție (SF)
- Anexa nr. 8: Grila de analiză a conformității documentației de avizare a lucrărilor de intervenții (DALI);
- Anexa nr. 9: Grila de analiză a conformității și calității studiului de fezabilitate pentru obiective mixte de investiție (SF obiectiv mixt)
- Anexa nr. 10: Grila de analiză a conformității proiectului tehnic de execuție (PTE)

Bifarea cu NU a unor criterii din *Grila de analiză a conformității PT/SF/DALI* la finalizarea procesului de evaluare tehnică și financiară, conduce la respingerea cererii de finanțare, după solicitarea de clarificări.

Prin excepție, în situația în care, la proiect a fost depus proiectul tehnic (PT), dar acesta nu întrunește cerințele stabilite în Anexa nr. 10: Grila de analiză a conformității proiectului tehnic de execuție (PTE), va fi verificat Studiul de fezabilitate/documentația de avizare a lucrărilor de intervenție, prin aplicarea grilei corespunzătoare, iar proiectul va fi punctat la criteriul 2 – Maturitatea pregătirii proiectului din perspectiva existenței SF/DALI.

Pe parcursul etapei de evaluare tehnică și financiară, comisia de evaluare poate solicita clarificări cu termen limită de răspuns de maxim 5 zile lucrătoare/solicitare. Termenul curge din ziua lucrătoare imediat următoare transmiterii solicitării prin sistemul electronic.

Clarificările se vor transmite urmând modalitatea descrisă în manualul MYSMIS2021+.

În lipsa transmiterii unor răspunsuri la clarificările solicitate, AM, după caz, va analiza cererea de finanțare pe baza informațiilor existente.

Expertii evaluatori pot recomanda modificarea bugetului proiectului în sensul reducerii valorii cheltuielilor eligibile, astfel evaluatorii pot aplica corecții/ ajustări bugetare.

Solicitantul va fi informat prin intermediul sistemului electronic MySMIS sau prin intermediul poștei electronice (doar în cazul nefuncționării sistemului electronic MySMIS2021), la adresa de e-mail menționată în cadrul cererii de finanțare, secțiunea Date de identificare organizație/reprezentant legal, asupra modificărilor bugetare efectuate de echipa de evaluatori, în etapa de selecție. În cazul în care solicitantul nu este de acord cu toate modificările propuse sau nu răspunde deloc/în termen la informarea transmisă, proiectul va fi respins.

În cazul în care solicitantul nu este de acord cu ajustările /corecțiile bugetare, are posibilitatea de a formula contestație potrivit prevederilor prevăzute în prezentul Ghid, subcap. 8.8. Contestații.

8.5. Aplicarea pragului de calitate

În cadrul prezentului apel, se aplică pragul minim de calitate, precum și praguri minime la nivelul fiecărui criteriu de selecție, după cum urmează:

Nr.crt.	Criterii	Punctaj maxim	Punctaj minim
1	Relevanța, oportunitatea și contribuția proiectului la realizarea obiectivului specific FEDR	30 puncte	17 puncte
2	Maturitatea pregătirii proiectului	20 puncte	0 puncte
3	Capacitatea administrativă a solicitantului, coerența și eficacitatea intervențiilor propuse	10 puncte	7
4	Rezonabilitatea costurilor și eficiența investițiilor propuse	10 puncte	7 puncte
5	Inovarea și calitatea proiectului propus	12 puncte	8 puncte
6	Contribuția proiectului la respectarea principiilor privind eficiența resurselor/ imunizarea la schimbările climatice, la principiile orizontale - egalitatea de șanse, de gen și nediscriminarea	13 puncte	8 puncte

Nr.crt.	Criterii	Punctaj maxim	Punctaj minim
7	Operaționalizarea, sustenabilitatea și impactul investiției	5 puncte	3 puncte
	Total	100 puncte	50 puncte

Pragul minim de calitate de 50 puncte, precum și punctajele minime la nivelul fiecărui criteriu reprezintă condiții obligatorii pe care o cerere de finanțare trebuie să le îndeplinească pentru a fi selectată și pentru a intra în procesul de contractare.

Cererile de finanțare care nu obțin punctajul minim de 50 puncte și punctajele minime la nivelul fiecărui criteriu vor fi declarate respinse și nu vor fi incluse pe lista proiectelor selectate.

Notă

Obținerea a **zero puncte** la subcriteriile 1.1, 4.2 și criteriul 7, care vizează:

- relevanța proiectului în raport de documentele strategice relevante (ex., *Strategia Națională de Sănătate 2023-2030, Masterplanuri regionale de servicii de sănătate/ Plan General Regional de Servicii Sanitare 2021 - 2027, Planul de Actiune Sanatate Mintala 2024-2029, alte documente strategice relevante*);
- justificarea necesității/ oportunității proiectului din perspectiva tipologiei grupului țintă vizat;
- completitudinea, claritatea și coerența bugetului prin raportare la activitățile și resursele materiale;
- operaționalizarea, sustenabilitatea și impactul investiției,

generează respingerea proiectului.

În situația în care, în urma procesului de evaluare, mai multe cereri de finanțare obțin același punctaj, precum și punctajul minim de calitate și punctajul minim pe fiecare criteriu prevăzut de prezenta metodologie, criteriile de departajare vor fi:

- ▶ Criteriul „*Relevanța, oportunitatea și contribuția proiectului la realizarea obiectivului specific FEDR*”, iar în situația în care și prin aplicarea acestui criteriu sunt cereri de finanțare cu același punctaj, următorul criteriu de departajare este „*Maturitatea pregătirii proiectului*”.

8.6. Aplicarea pragului de excelență

Nu se aplică.

8.7. Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare.

Rezultatele evaluării tehnice și financiare se comunică solicitantului/liderului de parteneriat electronic, prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+, indicându-se punctajul obținut și justificarea acordării respectivului punctaj, pentru fiecare criteriu în parte.

Evaluarea tehnico-financiară se realizează de autoritatea de management, în conformitate cu criteriile de evaluare tehnică și financiară prevăzute în Ghidul Solicitantului, pentru fiecare cerere de finanțare depusă de către solicitanți, în termen estimat de 40 de zile calendaristice de la închiderea apelului de proiecte.

8.8. Contestații

Solicitantul poate contesta rezultatul evaluării tehnice și financiare în termen de 30 zile calendaristice, conform dispozițiilor prevăzute de Legea 554/2004 privind contenciosul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, calculat de la data comunicării acestuia prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Contestația trebuie să cuprindă cel puțin următoarele elemente:

- a) datele de identificare ale solicitantului: denumire, sediu, datele de contact, precum și alte atribute de identificare, în condițiile legii, cum sunt: numărul de înregistrare în registrul comerțului sau într-un alt registru public, codul unic de înregistrare, precum și a cererii de finanțare: titlu, cod unic SMIS;
- b) datele de identificare ale reprezentantului legal al solicitantului;
- c) obiectul contestației;
- d) criteriul/criteriile contestate;
- e) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază contestația, detaliate pentru fiecare criteriu de evaluare și selecție în parte contestat;
- f) semnătura reprezentantului legal/împuternicit al solicitantului.

Contestațiile trebuie să vizeze explicit criterii din grila de evaluare. Vor fi reevaluate doar criteriile contestate.

Comitetul de Soluționare a Contestațiilor va respinge automat contestațiile care nu îndeplinesc condițiile privind termenul de depunere, obiectul și cuprinsul acestora, fără a se cerceta motivele de drept și de fapt invocate.

Contestația poate fi retrasă de contestatar până la soluționarea acesteia, prin MySMIS2021+ sau, dacă nu este posibil prin MySMIS2021+, prin solicitarea în scris de retragere a contestației la AM PS.

Termenul maxim de soluționare a unei contestații este de 30 zile calendaristice de la data înregistrării acesteia.

Decizia Comitetului de soluționare a contestațiilor este definitivă în sistemul căilor administrative de atac. Ea poate fi atacată la instanțele judecătorești în condițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

8.9. Contractarea proiectelor

8.9.1. Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitatea

Intrarea în etapa de contractare este adusă la cunoștința solicitantului al cărui proiect a fost selectat, prin aplicația informatică MySMIS2021/SMIS2021+, în termen de maxim 5 zile lucrătoare calculat de la data finalizării etapei de evaluare tehnică și financiară, respectiv de la data finalizării procesului de contestații, după caz.

În etapa de contractare, solicitanților li se va solicita de către AM, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, să facă dovada celor declarate prin declarația unică, respectiv să prezinte documentele suport prin care fac dovada îndeplinirii tuturor criteriilor de eligibilitate – **Anexa nr. 11: Grila de verificare a eligibilității cererilor de finanțare**. Solicitanții care, în etapa de contractare până la termenul stabilit de către AM PS, nu fac dovada îndeplinirii cerințelor conform declarației unice prezentată în etapa de depunere a cererii de finanțare, precum și a criteriilor prevăzute în **Anexa nr. 11: Grila de verificare a eligibilității cererilor de finanțare** sunt declarați respinși, iar contractul de finanțare nu va fi semnat.

Solicitanții vor avea la dispoziție maxim 15 zile lucrătoare de la solicitarea AM PS, calculat de la data primirii solicitării de la AM PS pentru transmiterea documentelor solicitate în etapa de contractare, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

Nu vor fi solicitate documentele verificate deja în procesul de evaluare tehnică și financiară, și pe care AM PS le-a considerat că îndeplinesc condițiile de formă și conținut necesare pentru trecerea în etapa de contractare, cu excepția documentelor pentru care este necesară prezentarea dovezii valabilității acestora și în etapa de contractare, precum și a documentelor pentru care se constată erori materiale.

Nu vor fi solicitate documente și informații necesare în vederea confirmării realității informațiilor din declarația unică depusă de către solicitant pe care AM PS le poate obține în mod direct în baza

consimțământului solicitantului/liderului de parteneriat, după caz, cu respectarea prevederilor legale privind protecția datelor personale din bazele de date administrate de alte instituții publice, prin implementarea măsurilor de interoperabilitate/interogare a sistemelor/bazelor de date/rapoartelor a sistemului MySMIS2021/SMIS2021+ cu baze de date ale altor autorități și instituții publice, pe baza protocoalelor încheiate cu acestea de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene.

Pentru acele situații în care obținerea datelor și informațiilor respective nu este posibilă sau informațiile nu corespund cu cele furnizate de solicitant, AM PS are obligația de a solicita clarificări solicitantului și documentele doveditoare.

AM PS poate solicita clarificări în etapa de contractare, în legătură cu documentele verificate, cu respectarea principiului tratamentului egal și nediscriminării, iar solicitantii au obligația să răspundă la clarificări cu respectarea termenului de maxim 15 zile lucrătoare calculat de la data primirii solicitării de clarificări, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate se realizează pe baza informațiilor și documentelor prezentate de solicitant, inclusiv ca răspuns la solicitările de clarificări, a informațiilor și documentelor care pot fi accesate, obținute sau puse la dispoziția AM PS din bazele de date administrate de alte instituții publice, pe baza protocoalelor încheiate cu acestea și a informațiilor și documentelor care au însoțit cererea de finanțare disponibile în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

În cazuri excepționale și pentru motive independente de solicitant, lider de parteneriat și parteneri, după caz, la solicitarea acestora, procesul de contractare poate fi suspendat, sub condiția ca perioada de suspendare să nu afecteze proiectul, astfel încât să se asigure implementarea acestuia în condiții optime, în conformitate cu cererea de finanțare și cu încadrare în perioada de programare. Perioadele de suspendare nu pot depăși 45 de zile calendaristice.

Perioada de verificare a îndeplinirii criteriilor de eligibilitate, inclusiv perioada de solicitare de clarificări pentru emiterea deciziei de aprobare a finanțării, respectiv decizia de respingere a cererii de finanțare, precum și încheierea contractului de finanțare nu poate depăși 60 de zile calendaristice de la data la care solicitantul a luat cunoștință pentru trecerea în etapa de contractare.

8.9.2. Decizia de acordare/ respingere a finanțării

Urmare a verificării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, AM PS va emite decizia de aprobare a finanțării sau decizia de respingere a finanțării. Pentru proiectele selectate, în baza deciziei de aprobare a finanțării AM PS va proceda la încheierea contractului de finanțare.

AM PS emite decizia de respingere a cererii de finanțare, conform procedurii proprii, în etapa de contractare, cu menționarea motivelor de respingere, dacă intervine cel puțin una dintre următoarele situații:

- ▶ solicitantul nu face dovada că cele declarate prin declarația unică sunt conforme cu realitatea și corespund cerințelor din ghidul solicitantului;
- ▶ solicitantul nu răspunde în termenul de maxim 15 zile lucrătoare la clarificările care sunt solicitate de autoritatea de management. Decizia de respingere a finanțării unui proiect se aduce la cunoștința solicitantului prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+. Împotriva deciziei de respingere a finanțării se poate formula contestație pe cale administrativă la AM PS în termen de 30 zile calendaristice, calculat de la data primirii acesteia prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+. Contestațiile depuse după termenul de 30 de zile menționat vor fi respinse.

Contestațiile vor fi soluționate de către Comitetul de soluționare a contestațiilor din cadrul AM PS în termen de 30 zile calendaristice de la data înregistrării contestației la AM PS.

În cazul admiterii contestației ca rezultat al reverificării modului de îndeplinire a condițiilor de eligibilitate, AM PS poate decide anularea deciziei de respingere a finanțării și, după caz, emiterea deciziei de selectare și semnarea contractului de finanțare, având în vedere considerentele deciziei de soluționare a contestației.

8.9.3. Definitivarea planului de monitorizare a proiectului

Planul de monitorizare a proiectului (Anexa nr. 2 la contractul de finanțare) stabilește indicatorii de etapă care se vor monitoriza de către autoritatea de management/organismul intermediar pe parcursul implementării proiectului.

În etapa de contractare va fi definitivat Planul de monitorizare a proiectului, anexă la contractul de finanțare al cărui model a fost aprobat prin Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 2041/2023.

8.9.4. Semnarea contractului de finanțare /emiterea deciziei de finanțare

Contractul de finanțare va fi semnat de MIPE, în calitate de Autoritate de Management pentru Programul Sănătate și beneficiar/lider de parteneriat.

Condițiile Specifice ale contractului de finanțare, anexă la contractul de finanțare și Anexa nr. 14 la prezentul ghid, completează și detaliază modul de aplicare a Condițiilor generale ale contractului de finanțare.

9. ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE

La elaborarea cererii de finanțare, precum și pe toată perioada implementării proiectului, beneficiarii/partenerii vor trebui să respecte prevederile legale europene și naționale în vigoare referitoare la conflictul de interese și la regimul incompatibilităților.

Beneficiarii de finanțare nerambursabilă se obligă să întreprindă toate diligențele necesare pentru a evita orice conflict de interese și să informeze cu celeritate AM PS în legătură cu orice situație care dă naștere sau este posibil să dea naștere unui astfel de conflict. În cazul apariției riscului unei astfel de situații beneficiarul/partenerii trebuie să ia măsuri care să conducă la evitarea, respectiv stingerea lui și să informeze în scris AMPS în legătură cu orice situație care dă naștere sau este posibil să dea naștere unui astfel de conflict, în termen de 3 (trei) zile lucrătoare de la apariția unei astfel de situații.

Reprezintă conflict de interese orice situație care împiedică beneficiarul/partenerii de a avea o atitudine obiectivă și imparțială, sau care îi împiedică să execute activitățile prevăzute în cererea de finanțare într-o manieră obiectivă și imparțială, din motive referitoare la familie, viață personală, afinități politice sau naționale, interese economice sau orice alte interese. Interesele anterior menționate includ orice avantaj pentru persoana în cauză, soțul/ soția sau o rudă ori un afin, până la gradul 2 inclusiv.

Această prevedere se aplică beneficiarului, partenerilor, subcontractorilor, furnizorilor și angajaților beneficiarului/partenerului și altor persoane juridice publice sau private, în cazul în care acestea sunt implicate în activități care pot fi încadrate în execuția, auditarea sau controlul bugetului Uniunii Europene, precum și angajaților AM PS și persoanelor fizice sau juridice care desfășoară activități externalizate pentru AM PS, implicați direct în procesul de evaluare/ selecție/ aprobare/ control, după caz, a cererilor de finanțare, respectiv în procesul de verificare/autorizare/ plată/control al cererilor de rambursare/plată.

În temeiul articolului 61 alin. (3) Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 septembrie 2024 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (reformare), un conflict de interese există în cazul în care exercitarea imparțială și obiectivă a funcțiilor unui actor financiar sau ale unei alte persoane implicate în execuția bugetului „este compromisă din motive care implică familia, viața afectivă, afinitățile politice sau naționale, interesul economic sau orice alt interes personal direct sau indirect”.

- ▶ În sensul aspectelor menționate mai sus, beneficiarii se obligă să ia toate măsurile pentru respectarea regulilor pentru evitarea conflictului de interese, conform următoarelor prevederi legislative/ ghiduri europene și naționale:

- articolul 61 Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 septembrie 2024 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (reformare);
- Capitolul II, Secțiunea a 2-a Reguli în materia conflictului de interese, din OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;
- Titlul IV, Capitolul II din Legea nr.161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare, pentru beneficiarii care fac parte din categoria subiecților de drept public;
- capitolul II, secțiunea 4 Reguli de evitare a conflictului de interese, (art. 58-63), din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
- Comunicarea Comisiei - Orientări privind evitarea și gestionarea conflictelor de interese în temeiul Regulamentului financiar.

10. ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

Parlamentul European și Consiliul au adoptat, în data de 27 aprilie 2016, Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor RGPD).

Regulamentul (UE) 2016/679 impune un set unic de reguli în materia protecției datelor cu caracter personal, cu accent pe transparența față de persoana vizată și responsabilizarea operatorului de date vis a vis de modul în care acesta prelucrează datele cu caracter personal. Regulamentul (UE) 2016/679 stabilește o serie de garanții specifice pentru protecția cât mai eficientă a vieții private a minorilor, în special în mediul on-line. De asemenea, Regulamentul consolidează drepturile garantate persoanelor vizate și introduce noi drepturi: dreptul la portabilitatea datelor și dreptul la restricționarea prelucrării.

RGPD se aplică:

- ▶ prelucrării datelor cu caracter personal în cadrul activităților derulate la sediul unui operator sau al unei persoane împuternicite de operator pe teritoriul Uniunii, indiferent dacă prelucrarea are loc sau nu pe teritoriul Uniunii;
- ▶ prelucrării datelor cu caracter personal ale unor persoane vizate care se află în Uniune de către un operator sau o persoană împuternicită de operator care nu este stabilit (ă) în Uniune, atunci când activitățile de prelucrare sunt legate de oferirea de bunuri sau servicii unor astfel de persoane vizate în Uniune, indiferent dacă se solicită sau nu efectuarea unei plăți de către persoana vizată; sau legate de monitorizarea comportamentului lor dacă acesta se manifestă în cadrul Uniunii.

Principalele obligații pentru operatorii de date în aplicarea RGPD sunt:

- ▶ desemnarea unui responsabil cu protecția datelor (Art. 37-39 din Regulamentul general privind Protecția Datelor);
- ▶ cartografierea prelucrării de date cu caracter personal;
- ▶ monitorizarea acțiunilor care trebuie întreprinse;
- ▶ gestionarea riscurilor (în cazul în care au fost identificate prelucrări de date cu caracter personal susceptibile de a prezenta riscuri ridicate pentru drepturile și libertățile persoanelor fizice, operatorul va efectua o evaluare a impactului asupra protecției datelor, în condițiile art. 35 din Regulamentul General privind Protecția Datelor).

- ▶ respectarea tuturor normelor legislative privind Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor RGPD), prevederi transpuse în legislația națională prin Legea nr. 190/2018, precum și prevederile Directivei 2002/58/CE privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice), transpusă în legislația națională prin Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările și completările ulterioare.

Depunerea cererii de finanțare reprezintă un angajament ferm privind acordul solicitantului/partenerilor, în nume propriu și/sau pentru interpuși, cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal procesate în toate fazele de evaluare și selecție și ulterior, dacă este cazul, în toate fazele de contractare, implementare, susținabilitate a proiectului, inclusiv în cadrul aplicațiilor electronice MySMIS2021/SMIS2021+.

11. ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES

11.1. Rapoartele de progres

Una dintre activitățile de monitorizare tehnică a proiectelor se realizează prin analiza rapoartelor de progres elaborate de beneficiar și a documentelor justificative care însoțesc raportul de progres.

Raportul de progres se generează prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ de către beneficiar și se transmite în termen de 30 de zile de la finalizarea perioadei de raportare.

Rapoartele de progres transmise de beneficiari conțin informații privind stadiul implementării proiectului, modul de desfășurare a activităților prevăzute în cererea de finanțare, modificările Proiectului Tehnic, dacă este cazul, rezultatele obținute, indicatorii de realizare și/sau de rezultat realizați până la momentul raportării, stadiul/realizarea indicatorilor de etapă, aspecte de mediu (DNSH și SEA) și eventualele probleme întâmpinate pe parcursul implementării.

În perioada de durabilitate, Beneficiarul transmite anual rapoartele de durabilitate și le transmite prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+. Raportul de durabilitate va prezenta situația investiției și atingerea indicatorului de rezultat 01PSR7 (Numărul de pacienți deserviți de centrul de sănătate mintală din cadrul unităților sanitare publice cu paturi nou sau modernizat în decursul unui an de la finalizarea investiției (la un an de când investiția este operațională – poate primi pacienți), precum și susținabilitatea proiectului.

Conținutul cadru al Raportului de progres al proiectului/ Raportului privind caracterul durabil al proiectului/investiției este prevăzut în anexa nr 5 la Ordinul nr. 1.777/3.05.2023 privind aprobarea conținutului/modelului/formatului/structurii-cadru pentru documentele prevăzute la art. 4 alin. (1) teza întâi, art. 6 alin. (1) și (3), art.7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021 – 2027.

Autoritatea de management/ Organismul intermediar verifică rapoartele de progres disponibile în aplicația informatică MySMIS 2021/SMIS2021+ și documentele justificative care îl însoțesc în scopul urmăririi progresului proiectelor și a stadiului îndeplinirii indicatorilor de realizare și rezultat și al respectării planului de monitorizare a proiectului.

AM, poate să aplice măsurile corective prevăzute în contractul de finanțare pentru cheltuielile aferente perioadei de raportare solicitate la rambursare în cazul nerespectării repetate a termenului de depunere a raportului care conduce la apariția de decalaje între progresul fizic la nivelul Țintelor asumate și stadiul din rapoartele de progres și pe care are obligația de a le prevedea în contractul de finanțare.

În conformitate cu art. 49, alin. (3), lit. a) al Regulamentului Dispoziții Comune 2021/1060, beneficiarii proiectelor finanțate în cadrul prezentului apel au obligativitatea furnizării informațiilor necesare

referitoare la beneficiarii reali, definiți de art. 3, alin. (6) al Directivei (UE) 2015/849. Modalitatea de raportare va fi prezentată de către Autoritatea de Management în cadrul Manualului beneficiarului.

Datele referitoare la contractanți, beneficiarii reali ai contractanților sau ai sub-contractanților, sunt necesare numai în cazul costurilor directe, în care beneficiarul sau alte entități implementează operațiunea (sau o parte din aceasta), în conformitate cu normele Uniunii în materie de achiziții publice (chiar dacă se utilizează opțiuni de costuri simplificate), precum și, după caz, sub-contractanților acestora, numai la primul nivel de subcontractare, numai în situația în care sunt înregistrate informații cu privire la un contractant și doar pentru subcontractele cu o valoare totală de peste 50 000 EUR. Nu este necesară colectarea acestor date pentru contractele de achiziții publice finanțate din costuri indirecte, pe bază de opțiuni de costuri simplificate.

11.2. Vizitele de monitorizare

Raportul de vizită se elaborează de autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, în conformitate cu prevederile procedurilor operaționale și se generează în termen de 10 zile lucrătoare de la data vizitei efectuată la fața locului.

Vizitele de monitorizare pot fi vizite la fața locului, speciale de tip ad-hoc, încrucișate și ex-post, vizite pe teren la beneficiarii proiectelor, atât în perioada de implementare, cât și post-implementare, pe perioada în care beneficiarul/liderul de parteneriat au obligația de a asigura caracterul durabil al operațiunilor potrivit prevederilor art. 65 din Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare.

Conținutul cadru al raportului privind vizita la fața locului în perioada de implementare/ raportului privind vizita la fața locului în perioada post implementare este prevăzut în anexa nr. 6 la Ordinul nr. 1.777/3.05.2023 privind aprobarea conținutului/modelului/formatului/structurii-cadru pentru documentele prevăzute la art. 4 alin. (1) teza întâi, art. 6 alin. (1) și (3), art.7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021 – 2027.

11.3. Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare

Procesul de monitorizare se realizează pe baza contractului de finanțare și a anexelor la acesta/aceasta, în condițiile prevederilor Ordonanței de urgență nr. 23/2023, privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare.

Instrumentul principal utilizat în activitățile de monitorizare a proiectelor este reprezentant de Planul de monitorizare a proiectului, parte a contractului de finanțare. Planul de monitorizare a proiectului poate face obiectul unor modificări prin act adițional la contractul de finanțare.

Planul de monitorizare cuprinde indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului pe baza cărora se monitorizează și se evaluează progresul implementării proiectului, precum și condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează îndeplinirea acestora.

În termen de 5 zile lucrătoare de la termenul prevăzut pentru un indicator de etapă, beneficiarul încarcă documentele justificative care probează îndeplinirea acestuia, iar AM PS verifică și confirmă îndeplinirea sau, după caz, neîndeplinirea acestuia în termen de 5 zile lucrătoare de la data la care documentele trebuiau/au fost încărcate de către beneficiar. Dacă indicatorii de etapă sunt definiți în strictă corelare cu activitățile planificate în perioadele care fac obiectul rapoartelor de progres îndeplinirea indicatorului de etapă la finalul perioadei pentru care se face raportarea se probează prin raportul de progres și prin documentele justificative care îl însoțesc, la termenul stabilit pentru depunerea raportului de progres. Pentru confirmarea îndeplinirii indicatorului de etapă, AM PS poate solicita clarificări sau iniția o vizită de monitorizare, caz în care se suspendă termenul de validare.

Prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ se emit atenționări automate către beneficiar și autoritatea de management cu cel puțin 10 zile calendaristice înaintea termenului precizat anterior.

În situația îndeplinirii cu întârziere a unui indicator de etapă, beneficiarul poate face dovada îndeplinirii acestuia, ulterior, și prin rapoartele de progres sau cu ocazia vizitelor de monitorizare, iar autoritatea de management înregistrează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ îndeplinirea cu întârziere a unui indicator de etapă.

În cazul neîndeplinirii unui indicator de etapă, autoritatea de management/organismul intermediar sprijină beneficiarul pentru identificarea și stabilirea de posibile măsuri de remediere și urmărește atingerea indicatorilor de etapă prin activitățile curente de monitorizare, în funcție de riscurile identificate.

Cu excepția primului indicator de etapă, în cazul neîndeplinirii celorlalți indicatori de etapă la termenele prevăzute în planul de monitorizare, actualizat prin actele adiționale aprobate de autoritatea de management /organismul intermediar, după caz, poate aplica, în funcție de analiza obiectivă și riscurile identificate, în condițiile prevăzute în contractul de finanțare, următoarele măsuri:

- a) întreruperea termenului de plată pentru cererile de plată/cererile de prefinanțare/ cererile de rambursare până la îndeplinirea indicatorului de etapă, cu condiția ca îndeplinirea indicatorului să survină în perioada prevăzută la art. 74 alin. (1) lit. b din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu modificările și completările ulterioare;
- b) respingerea, în tot sau în parte, a cererii de plată/cererii de prefinanțare/ cererii de rambursare, în condițiile art. 25 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021, dacă nu au fost transmise dovezile privind îndeplinirea indicatorului de etapă în termenul specificat la lit. a);
- c) aplicarea unor penalități de întârziere, stabilite ca procent din valoarea cererii de plată/cererii de prefinanțare/cererii de rambursare, în funcție de valoarea resurselor financiare prevăzute pentru îndeplinirea indicatorului de etapă raportat la valoarea respectivei cereri sau ca procent în limita a 5% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare, în situația neîndeplinirii a 3 indicatori de etapă consecutivi din motive imputabile beneficiarului/liderului de parteneriat și/sau partenerilor;
- d) suspendarea implementării proiectului, până la încetarea cauzelor obiective care afectează derularea activităților și atingerea indicatorilor de etapă;
- e) rezilierea contractului de către autoritatea de management;
- f) alte măsuri specifice prevăzute de autoritatea de management în contractul de finanțare, cu condiția ca acestea să nu aducă atingere prevederilor naționale și regulamentelor europene aplicabile.

Sumele respinse în condițiile menționate anterior pot fi incluse de beneficiar și resolicitate la plată, în condițiile îndeplinirii indicatorului de etapă, în prima cerere de rambursare depusă după îndeplinirea respectivului indicator de etapă.

În cazul nerealizării indicatorilor de etapă din primul an de implementare în decurs de 6 luni de la finalizarea primului an de implementare, din motive imputabile beneficiarului/ liderului de parteneriat și/sau partenerilor acestuia, precum și în situația unor întârzieri semnificative în îndeplinirea indicatorilor de etapă care afectează substanțial sau fac imposibilă realizarea obiectivelor și atingerea rezultatelor proiectului asumate prin contractul de finanțare, autoritatea de management poate proceda la rezilierea contractului de finanțare potrivit prevederilor art. 37 și 38 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021, și recuperarea sumelor deja plătite beneficiarului.

Posibilitatea de aplicare, condițiile și modalitățile de aplicare a măsurilor prevăzute pentru nerealizarea indicatorilor de etapă inclusiv, eventualele excepții de la aplicarea acestora, precum și alte măsuri specifice pe care le poate aplica autoritatea de management pentru întârzieri și/sau nerealizări din motive imputabile solicitantului și/sau partenerilor în atingerea indicatorilor de etapă prevăzuți în Planul de monitorizare sunt prevăzute explicit în contractul de finanțare. Măsurile pentru neîndeplinirea indicatorilor de etapă se vor aplica gradual.

12. ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR

12.1. Mecanismul cererilor de prefinanțare

Cererea de prefinanțare reprezintă cererea depusă de un beneficiar/ lider al unui parteneriat, prin care se solicită autorității de management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor aferente implementării proiectelor finanțate din fonduri europene, fără depășirea valorii totale eligibile a contractului de finanțare.

Pentru proiectele finanțate în cadrul prezentului apel se poate acorda prefinanțare beneficiarilor/liderilor de parteneriat/partenerilor, alții decât cei prevăzuți în OUG nr. 133/2021 la art. 7 alin. (1)-(5), (8), (10) și (15), în conformitate cu prevederile art. 18 din OUG nr. 133/2021. Beneficiarul/ liderul de parteneriat care a depus cerere de prefinanțare conform art.18, alin. (1) și (2) din OUG nr.133/2021, cu modificările și completările ulterioare, are obligația depunerii unei/ unor cereri de rambursare care să cuprindă cheltuielile efectuate din tranșa de prefinanțare acordată, în cuantum cumulat de minimum 50% din valoarea acesteia, în termen de maximum 90 de zile calendaristice de la data la care autoritatea de management a virat tranșa de prefinanțare în contul beneficiarului, fără a depăși durata contractului de finanțare.

12.2. Mecanismul cererilor de plată

Cererea de plată reprezintă cererea depusă de un beneficiar/ lider al unui parteneriat, prin care se solicită autorității de management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor eligibile, rambursabile, conform contractului de finanțare, în baza facturilor, a facturilor de avans, a statelor privind plata salariilor, a statelor/centralizatoarelor pentru acordarea burselor, subvențiilor, premiilor și onorariilor.

Mecanismul cererilor de plată se aplică beneficiarilor de proiecte finanțate din fonduri europene, alții decât cei prevăzuți în OUG nr. 133/2021 la art. 7 alin. (1) - (5), (8), (10) și (15).

Beneficiarii/ liderii de parteneriat/ partenerii, alții decât cei prevăzuți în OUG nr. 133/2021 la art. 7 și 8, au obligația de a achita integral contribuția proprie aferentă cheltuielilor eligibile incluse în documentele anexate cererii de plată, cel mai târziu până la data depunerii cererii de rambursare aferente cererii de plată.

După încasarea sumelor virate de către autoritatea de management, în termen de maximum 10 zile lucrătoare, beneficiarii/ liderii de parteneriat au obligația de a depune cererea de rambursare aferentă cererii de plată la autoritatea de management, în care sunt incluse sumele decontate prin cererea de plată.

12.3. Mecanismul cererilor de rambursare

Cererea de rambursare reprezintă cererea depusă de un beneficiar/ lider al unui parteneriat prin care se solicită autorității de management virarea sumelor aferente cheltuielilor eligibile, efectuate conform contractului de finanțare sau prin care se justifică utilizarea prefinanțării.

Mecanismele aferente cererilor menționate anterior sunt reglementate în cadrul OUG nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă.

12.4. Graficul cererilor de prefinanțare/ plată/ rambursare

Finanțarea va fi acordată, în baza cererilor de prefinanțare/ rambursare/ plată, elaborate și transmise prin sistemul MySMIS2021/SMIS2021+, în conformitate cu Graficul de depunere a cererilor de prefinanțare/ plată/ rambursare a cheltuielilor, declarat și actualizat de beneficiar în sistemul MYSMIS2021/SMIS2021+. Beneficiarul este obligat să respecte depunerea cererilor de prefinanțare/ plată/ rambursare în lunile menționate în cadrul graficului de depunere.

Cererea de rambursare finală se transmite în termen de maximum 30 de zile de la finalizarea perioadei de implementare a proiectului.

12.5. Vizitele la fața locului

Raportul de vizită se elaborează de autoritatea de management/ organismul intermediar, după caz, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021, în conformitate cu prevederile procedurilor operaționale și se generează în termen de 10 zile lucrătoare de la data vizitei efectuată la fața locului.

13. MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI

13.1. Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului

Prevederile ghidului solicitantului pot face obiectul anumitor modificări¹⁵, determinate de:

- modificarea conținutului Programului Sănătate până la data închiderii apelului de proiecte poate determina modificări ale prezentului ghid al solicitantului;
- modificarea prevederilor legale în vigoare poate determina AM PS să solicite documente suplimentare și/ sau respectarea unor condiții suplimentare față de prevederile prezentului ghid, pentru conformarea cu modificările legislative intervenite. Solicitanții la finanțare au obligația de a respecta legislația în vigoare la nivel național și european, inclusiv a modificărilor intervenite pe parcursul procesului de evaluare, selecție, contractare a proiectelor, modificări intervenite ulterior lansării prezentului ghid;
- necesitatea de a corecta anumite prevederi ale ghidului care fie nu sunt suficient definite, fie necesită modificări pentru a asigura o mai bună coerență a documentului sau pentru remedierea unor aspecte deficitare;
- nedepunerea unui număr suficient de cereri de finanțare care să asigure garanția selectării la finanțare a unor proiecte de calitate poate determina prelungirea termenului de închidere a apelului;
- modificarea datelor de deschidere și închidere a apelului de proiecte;
- posibilitatea de supracontractare conform OUG nr. 133/2021, cu modificările și completările ulterioare;
- pentru aplicarea prevederilor subcapitolului 7.1. Completarea formularului cererii, AM PS își rezervă dreptul de a modifica sau de a introduce elemente noi în cadrul ghidului solicitantului de finanțare, prin emiterea de Corrigendum-uri și Instrucțiuni, conform celor precizate la capitolul 13.1. Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului, cu mențiunea că în cadrul acestora vor fi precizate dispozițiile tranzitorii cu privire la proiectele aflate în procesul de evaluare, selecție sau contractare. AM PS se va asigura permanent de respectarea principiului privind tratamentul egal și nediscriminatoriu al tuturor solicitanților la finanțare și beneficiarilor de finanțare, precum și transparența sistemului de evaluare, selecție și implementare prin publicarea pe pagina web a Programului Sănătate <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/autoritatea-de-management-pentru-programul-sanatate/programare-ghiduri/> a tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid.

În funcție de modificările intervenite, AM PS se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul nediscriminatoriu al tuturor solicitanților la finanțare, asigurând totodată și transparența sistemului de evaluare și selecție prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid, precum și termenele aplicabile.

Modificarea Ghidului se va face prin Ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene. Pentru interpretări ale prevederilor cuprinse în Ghidul Solicitantului, adaptări sau aplicări ale modificărilor legislației aplicabile în cadrul Ghidul Solicitantului, AM PS poate emite Instrucțiuni.

¹⁵ Nu au caracter exhaustiv

13.2. Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)

Pentru aplicarea celor menționate la secțiunea 13.1, MIPE poate emite Ordin de modificare/completare a prevederilor prezentului ghid, cu mențiunea că, în cadrul Ordinului de modificare/completare a ghidurilor, vor fi precizate dispozițiile tranzitorii cu privire la proiectele aflate în procesul de evaluare, selecție și contractare.

În funcție de modificările intervenite, AM PS se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul nediscriminatoriu al tuturor solicitanților la finanțare, asigurând totodată și transparența sistemului de evaluare și selecție prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid, precum și termenele aplicabile.

14. ANEXE la GS

- ▶ **Anexa nr. 1: Criterii de evaluare tehnică și financiară**
- ▶ **Anexa nr. 2: Definiții și mod de calcul indicatori**
- ▶ **Anexa nr. 3: Lista de cheltuieli eligibile și neeligibile.**
- ▶ **Anexa nr. 4: Declarația unică**
- ▶ **Anexa nr. 5: Acordul de parteneriat**
- ▶ **Anexa nr. 6: Tabel centralizator pentru documente ce dovedesc dreptul de proprietate/ administrare/ suprafață/concesiune/folosință**
- ▶ **Anexa nr. 7: Grila de analiză a conformității studiului de fezabilitate pentru obiective de investiție (SF)**
- ▶ **Anexa nr. 8: Grila de analiză a conformității documentației de avizare a lucrărilor de intervenții (DALI)**
- ▶ **Anexa nr. 9: Grila de analiză a conformității și calității studiului de fezabilitate pentru obiective mixte de investiție (SF obiectiv mixt)**
- ▶ **Anexa nr. 10: Grila de analiză a conformității proiectului tehnic de execuție (PTE)**
- ▶ **Anexa nr. 11: Grila de verificare a eligibilității cererilor de finanțare**
- ▶ **Anexa nr. 12: Indicatorii de etapă**
- ▶ **Anexa nr. 13: Plan de monitorizare**
- ▶ **Anexa nr. 14: Condiții specifice ale contractului de finanțare**
- ▶ **Anexa nr. 15: Tabel corelare buget-activități-resurse**